

MŁAWA KOCHAM MOJE MIASTO!

MAŁUCHY ŚWIECĄ PRZYKŁADEM NA DRODZE

BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY", TO WYJĄTKOWA I WAŻNA AKCJA. DZIECI, PODCZAS SPOTKAŃ Z POLICJANTAMI UCZĄ SIĘ ZASAD BEZPIECZEŃSTWA NA DRODZE, UTRWAŁAJĄ BEZPIECZNE ZACHOWANIA. TO TAKŻE CIEKAWIE SPĘDZONY CZAS, W KTÓRYM DZIECI MOGĄ POZNAĆ POLICJANTÓW, ZOBACZYĆ POLICYJNE WYPOSAŻENIE I RADIOWOZY. S. 13

ISSN 1731-9056

3 8

9 771731 905506 >

ESG I JST – CO ŁĄCZY TE SKRÓTY? S. 5

OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA SYBIRAKA

EMERYTURY STAŻOWE CORAZ BLIŻEJ

MŁAWA II

S. 4

WIADOMOŚCI II

S. 7

DZWONI PRACOWNIK URZĘDU SKARBOWEGO? TO MOŻE BYĆ OSZUST!

Ministerstwo Finansów ostrzega przed telefonami od nieznanych osób, które podają się za pracowników urzędów skarbowych i wykorzystują oznaczenie numeru infolinii Krajowej Administracji Skarbowej.

Ministerstwo Finansów ostrzega przed telefonami od nieznanych osób, które podają się za pracowników urzędów skarbowych i wykorzystują oznaczenie numeru infolinii Krajowej Administracji Skarbowej.

— To próby wyłudzenia danych o rachunkach bankowych podatników

— wyjaśnia Ministerstwo Finansów. — Osoby podające się za „urzędników skarbowych” telefonują z numeru oznaczonego cyframi 801 055 055 w związku z rzekomym niepłaceniem podatku przez pracodawcę podatnika. W trakcie rozmowy próbują uzyskać informacje o uzyskiwanym wynagrodzeniu za pracę i numerze rachunku bankowego podatnika, na który jest ono wypłacane. Krajowa Informacja Skarbowa i urzędy skarbowe nie prowadzą takiej telefonicznej weryfikacji rozliczeń pracodawców i nie zbierają

foto: MF.gov.pl

w ten sposób informacji o dochodach podatników. W przypadku, gdy oszust uzyska dostęp do danych

np. do logowania konta bankowości internetowej, należy podjąć następujące kroki: jak najszybciej

skontaktować się ze swoim bankiem, zmienić hasło do bankowości internetowej, jeżeli doszło do wyłudzenia

środków finansowych lub danych, zgłosić ten fakt na najbliższym komisariacie policji.

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Pogotowie Ratunkowe - 999
Policja - 997
Straż Pożarna - 998
Straż Miejska - 986
Numer alarmowy z telefonu komórkowego - 112
Pogotowie elektryczne - 991
Pogotowie gazowe - 992
Pogotowie wodociągowe - 23 654 23 21
Pogotowie ciepłownicze - 23 654 35 06
Informacja PKP - 23 674-53-33, <https://www.e-podroznik.pl/>
Informacja PKS - 23 654 35 56
Postój TAXI - 23 654 35 76

Urząd Miasta Mława
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 33 82, e-mail:
info@mlawa.pl, sekretariat@
mlawa.pl

Starostwo Powiatowe
Mława, ul. W. Reymonta 6,
tel. 23 654 34 09,

e-mail:
starostwo@powiatmlawski.pl

Sąd Rejonowy
Mława, ul. W. Reymonta 3,
tel. 23 654 89 00,
e-mail: adm@mlawa.sr.gov.pl

Urząd Skarbowy
Mława, ul. G. Narutowicza
19/7, tel. 23 654 34 98, e-mail:
us1413@mz.mofnet.gov.pl

Zakład Ubezpieczeń
Społecznych
ul. Z. Padlewskiego 31,
tel. 23 655 00 31 32

Powiatowy Urząd Pracy
Mława, ul. Wyspiańskiego
7, tel. 23 654 39 18, e-mail:
waml@praca.gov.pl

Prokuratura Rejonowa
Mława ul. J. Lelewela 4,
tel. 23 654 36 19, e-mail:
pr.mlawa@plock.po.gov.pl

Komenda Powiatowa Policji
Mława, ul. H. Sienkiewicza
1, tel. 23 654 43 43, e-mail:
prasowy.kppmlawa@mazowiecka.policja.gov.pl

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
Mława, ul. Z. Padlewskiego
15, tel. 23 654 33 85, e-mail:
mlawa@mazowsze.straz.pl

Straż Miejska
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 64 34, e-mail:
strazmiejaska@mlawa.pl

Zakład Wodociągów, Kanalizacji
i Oczyszczalnia Ścieków sp. z o.o.
Mława, ul. Płocka 106,
tel. 23 654 60 70, e-mail: sekretariat@wod-kan-mlawa.com.pl

Gazownia Warszawska,
Rozdzielnia Gazu w Mławie
Mława, ul. Płocka 96,
tel. 23 655 01 62

Zakład Energetyczny Płock
S.A Region Energetyczny
Mława
Mława, ul. Warszawska 127

Samodzielny Zakład Opieki
Zdrowotnej – Szpital
Mława, ul. A. Dobrowskiej 1,
tel. 23 654 32 35, e-mail:
sekretariat@szpitalmlawa.pl

Miejska Komisja Rozwiązywa-
nia Problemów Alkoholowych
ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 56 38, wew. 412

NZOZ Ośrodek Terapii Uza-
leżnień i Współuzależnienia
w Działdowie, filia w Mławie
ul. Lelewela 9,
tel.: 23 655 28 64

Zespół Interdyscyplinarny ds.
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie przy Miejskim
Ośrodku Pomocy Społecznej
w Mławie

ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 36 34

Bezpłatna Infolinia Rzecznika
Praw Obywatelskich
Pod numerem telefonu 800
676 676 działa bezpłatna
Infolinia Rzecznika Praw
Obywatelskich, czynna:
poniedziałek: godz. 10:00 – 18:00
wtorek – piątek: godz. 8:00-16:00
Połączenie możliwe jest
zarówno z telefonów sta-
cjonarnych, jak i telefonów
komórkowych wszystkich
sieci. Dzięki Infolinii można
uzyskać podstawowe infor-
macje o prawach człowieka
i kompetencjach PRO. Droga
ta można również dowiedzieć
się wszystkiego o prawie
antydyskryminacyjnym. Jeśli
sprawa nie jest związana
z kompetencjami PRO, pra-
cownicy starają się wskazać
rozmówcy instytucję, w której
uzyska odpowiednią pomoc.

Telefony zaufania dla osób
w depresji:
Antydepresyjny Telefon
Forum Przeciw Depresji, tel.
22 594 91 00 (w każdą środę
i czwartek od 17.00 do 19.00).
ITAKA – antydepresyjny tele-
fon zaufania tel. 22 484 88 01
(w poniedziałki i czwartki od
17.00 do 20.00).
Ośrodek Interwencji Kryzyso-
wej – pomoc psychiatryczno-
pedagogiczna, tel. 22 855 44
32 lub Ośrodek Interwencji
Kryzysowej, tel. 22 837 55 59
(poniedziałek – piątek od 8:00
do 20:00).
Telefon Zaufania dla Osób
Dorosłych w Kryzysie Emo-
cjonalnym, tel.: 116 123 (od
poniedziałku do piątku od
godz. 14.00-22.00).
Młodzieżowy Telefon Zaufa-
nia, tel. 192 88 lub Bezpłatny
telefon zaufania dla dzieci
i młodzieży, tel. 116 111, co-
dziennie od 12:00 do 02:00.

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE

Mieszkańcy Mławy mogą
skorzystać z bezpłatnego do-
radztwa prawnego w następu-
jących miejscach i godzinach:
— ul. Graniczna 39 (Szkoła
Podstawowa nr 4) w każdy
poniedziałek w godz. 15:30-
16:30
— w lokalu przy ul. Z. Padlew-
skiego 13, w każdą środę od
godz. 15.00 do godz. 17.00.

Przypominamy jednocześnie,
że ze wsparcia psychologa
możemy skorzystać:
— w lokalu przy ul. Mariackiej
20 - w każdy wtorek od godz.
16.00 do godz. 18.00
— w lokalu przy ul. Padlew-
skiego 13 - w każdy czwartek
od godz. 16.00 do godz. 18.00
Aby umówić się z psycholo-
giem na spotkanie prosimy

o kontakt telefoniczny pod
numerem 23 654 56 38 w.
410/411 przy ul. 18 Stycznia
4. lok 25, bądź bezpośred-
nio u terapeuty.

Specjaliści przyjmują w ra-
mach Miejskiego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych.

Przypominamy również, że
Miejska Komisja Rozwiązywa-
nia Problemów Alkoholowych
powołana przez Burmistrza
Miasta Mława do działań
związanych z profilaktyką
i rozwiązywaniem problemów
alkoholowych oraz integracją
społeczną osób uzależnio-
nych od alkoholu pełni swoje
dyżury.

Wniosek o skierowanie na
obowiązkowe leczenie odwy-
kowe może złożyć do komisji
członek rodziny lub jakakol-
wiek inna osoba, organizacja
lub instytucja.
Dyżury członków Miejskiej
Komisji Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
odbywają się co dwa tygodnie
w drugi i czwarty poniedziałek

miesiąca od godziny 16.15 do
godz. 18.00 w Mławie przy ul.
Z. Padlewskiego 13. Kontakt
z Komisją przez pracownika
Wydziału Oświaty i Polityki
Społecznej, w siedzibie
wydziału przy ul. 18 Stycznia 4
lok. 25, bądź tel. 23 654 56 38
wew. 412.

Burmistrz Miasta Mława i Młodzieżowa Rada Miasta Mława uprzejmie informują o wspólnej organizacji konferencji pod nazwą „Działania młodych samorządowców szansą dla miasta Mława” która odbędzie się 22 września 2023 r. (piątek) w Auli im. komisarza Apoloniusza Strzeleckiego Państwowej Uczelni Zawodowej im. Ignacego Mościckiego, ul. Warszawska 52 z udziałem prof. Jerzego Stępnia sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku.

W programie między innymi:

- od godz. 10.00 – rejestracja uczestników;
- wykład prof. Jerzego Stępnia, sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku o genezie, roli i potrzebie istnienia samorządów lokalnych;
- prezentacja przygotowana przez młodzieżowych radnych – głos mieszkań-

KONFERENCJA MŁODZIEŻOWEJ RADY MIASTA MŁAWA

W MŁAWIE JUŻ W PIĄTEK ODBĘDZIE SIĘ KONFERENCJA POD NAZWĄ „DZIAŁANIA MŁODYCH SAMORZĄDOWCÓW SZANSĄ DLA MIASTA MŁAWA”. UDZIAŁ W SPOTKANIU WEZMIE PROF. JERZEGO STĘPNIA SĘDZIEGO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO W STANIE SPOCZYNKU.

ców o roli radnego w lokalnej społeczności;

- refleksje radnych dotyczące pełnienia stanowiska zaufania publicznego;
- panel dyskusyjny - oczekiwania społeczności lokalnej wobec pełnienia funkcji radnego;

- debata oksfordzka - młodzieżowe rady szansą i wyzwaniem czy... niepożrebym „twarem”;
- prezentacja stoisk przygotowanych przez uczniów z mławskich szkół dotyczących samorządu w wybranych krajach Unii

Europejskich oraz młodzieżowych rad.

Zaproszenie na konferencje zostały przekazane samorządowcom - Marszałkowi Województwa Mazowieckiego (od którego rada otrzymała do-

WJECHAŁ DO ROWU. OKAZAŁO SIĘ, ŻE MIAŁ PONAD 2 PROMILE

Dyżurny mławskiej policji odebrał zgłoszenie dotyczące kierowcy, który zjechał z drogi do rowu. Jak się okazało na miejscu interwencji, w rowie zaparkował 68-letni mławianin, który w organizmie miał ponad 2 promile alkoholu. Nie odniósł obrażeń. Do zdarzenia doszło w pobliżu Wieczni Kościelnej. Jak wynika z ustaleń policjantów, kierujący kią 68-letni mławianin, podczas manewru

wymijania, stracił panowanie nad samochodem i wjechał do przydrożnego rowu. Z pojazdu pomogli mu się wydostać interweniujący policjanci. Mężczyzna nie potrzebował pomocy medycznej. Wewnątrz samochodu leżały

puste butelki po alkoholu. Jak się okazało, kierowca miał w organizmie ponad 2 promile. W rozmowie z policjantami oświadczył, że rano wypił tylko jedno piwo. Wsiadł za kierownicę, bo uważał, że jest trzeźwy. Jego samochód został odholowany a nietrzeźwy kierowca osadzony w policyjnym areszcie. Po wytrzeźwieniu usłyszał zarzut przestępstwa kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości. Grozi mu wysoka grzywna

oraz kara do 2 lat pozbawienia wolności. Postępowanie prowadzi mławska komenda Policji. Jazda nietrzeźwego kierowcy zakończyła się w rowie, nikt nie odniósł obrażeń. Tym razem... Jeśli widzisz nietrzeźwego kierowcę – REAGUJ! Zadzwoń pod numer alarmowy 112 i przekaz informację. Możesz to zrobić anonimowo. W ten sposób zapobiegiesz niebezpieczeństwu.

asp.szt. Anna Pawłowska

UCZYSZ SIĘ I MASZ RENTĘ RODZINNĄ, POWIADOM ZUS O KONTYNUOWANIU NAUKI LUB O JEJ ZAPRZESTANIU

Do końca września uczniowie szkół ponadpodstawowych, którzy pobierają rentę rodzinną z ZUS, mają czas na złożenie wniosku o dalszą wypłatę renty. Do wniosku należy załączyć zaświadczenie ze szkoły o kontynuowaniu nauki. Warto się pośpieszyć ze złożeniem dokumentów, by nie stracić wrześniowego świadczenia. Renta rodzinna przysługuje dzieciom do ukończenia przez nie 16 roku życia. Jeśli jednak dziecko nadal się kształci, zostanie rentę aż do zakończenia nauki, lecz nie dłużej niż do 25 roku życia. Chyba, że urodziny te przypadają w trakcie ostatniego roku

studiów – wówczas świadczenie przysługuje do końca roku akademickiego – informuje Wojciech Ściwarski, rzecznik prasowy ZUS w województwie mazowieckim. Renta rodzinna wypłacana jest uczniom przez rok szkolny i okres wakacji, a więc do końca sierpnia. Jeżeli uczniowie, którzy ukończyli szkoły ponadpodstawowe i zostali przyjęci na studia, chcą otrzymać prawo do renty za wrzesień, muszą złożyć w ZUS-ie najpóźniej do końca września, zaświadczenie o kontynuowaniu kształcenia. Potrzebne zaświadczenie wyda placówka, w której będzie kontynuowana nauka.

Należy też pamiętać o tym, by w październiku, po rozpoczęciu roku akademickiego, złożyć zaświadczenie o podjęciu nauki, po to by mieć prawo do wypłaty renty rodzinnej za kolejne miesiące. Natomiast studenci, którzy kontynuują studia, a decyzje mieli wydaną na rok, mają czas na złożenie zaświadczenia o kontynuowaniu nauki do końca października. Podobnie, jeśli uprawniony do renty uczeń/student przestanie się uczyć, musi niezwłocznie zawiadomić o tym ZUS, który wstrzyma wypłatę świadczenia. Jeśli nie zawiadomimy ZUS-u o okolicznościach powodujących

zmniejszenie, zawieszenie lub utratę prawa do renty i Zakład nadal będzie wypłacał nam niezmienną kwotę, będziemy musieli zwrócić nienależnie wypłacane nam świadczenia z odsetkami.

ZUS

REKLAMA

APN Sentium
Opieka z szacunkiem

Wyjeżdź jako opiekunka do Niemiec lub Holandii i zarób nawet do

1900€ netto!

Zadzwoń!

***48 500 401 901**

1590230pb1-c-M

finansowanie na realizację zadania w ramach instrumentu „Mazowsze dla Młodzieży”), radnym Rady Miasta Mława, Burmistrzowi Miasta Mława wraz z przedstawicielami Urzędu Miasta Mława, Staroście Mławskiemu wraz z przedstawicielami Starostwa Powiatowego, dyrektorem miejskich jednostek, dyrektorem mławskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz opiekunom samorządów uczniowskich, nauczycielom historii, historii i teraźniejszości, wiedzy o społeczeństwie i wychowania obywatelskiego, przedstawicielom uczniów z mław-

skich szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, radnym Młodzieżowej Rady Miasta Mława oraz radnym z zaprzyżnionych z Mławą młodzieżowych rad - z Powiatu Ciechanowskiego, Powiatu Płońskiego, Gminy Stare Babice, Gminy Michałowice, w Żurominie, Powiatu Żuromińskiego, Miasta Działdowo, Gminy Izabelin.

Zadanie „Działania młodych samorządowców szansą dla miasta Mława” współfinansowano ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach Instrumentu „Mazowsze dla Młodzieży”.

Wiśniewo, dnia 19.09.2023 r.

OBWIESZCZENIE/ OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) **zawiadamiam** o podjęciu przez Radę Gminy w Wiśniewie uchwały nr IX/47/2019 z dnia 1 sierpnia 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniewo dla obrębów **Kosiny Kapiczne, Kosiny Bartosowe, Stare Kosiny i Żurominek**.

Jednocześnie na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 2 oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zainteresowani mogą **składać wnioski** do wymienionego planu miejscowego. Wnioski należy składać do **Wójta Gminy Wiśniewo**, na piśmie na adres: Wiśniewo 86, 06-521 Wiśniewo oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, pod adresem: ugwisniewo@ugwisniewo.pl, w terminie **do 10.10.2023r.**

Wniosek do planu miejscowego powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Przedmiotem opracowywanego dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko będą wyniki analiz i ocen dotyczących wpływu planu miejscowego na środowisko przyrodnicze wraz z przedstawieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zainteresowani mogą składać wnioski do zakresu prognozy oddziaływania na środowisko.

Wnioski do zakresu prognozy należy składać na piśmie lub osobiście ustnie do protokołu w Biurze Obsługi Mieszkańców Urzędu Gminy Wiśniewo, Wiśniewo 86, od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-15.00 **w terminie do 10.10.2023r.** oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, pod adresem: ugwisniewo@ugwisniewo.pl.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Wiśniewo.

Wójt Gminy Wiśniewo

ZA NAMI OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA SYBIRAKA

Obchody Światowego Dnia Sybiraka i 84. rocznicy napaści sowieckiej na Polskę rozpoczęły się mszą św. w kościele pw. Świętej Trójcy w Mławie. Po niej uczestnicy spotkania przeszli na cmentarz parafialny, gdzie przed pomnikiem Golgoty Wschodu odbyła się druga część uroczystości.

Rozpoczęto ją od poświęcenia pomnika, który staraniem mławskiego oddziału Związku Sybiraków, przy wsparciu wielu osób i instytucji, został odnowiony.

Obchody uświetnili swoją obecnością żołnierze z 2 Ośrodka Radioelektronicznego w Przasnyszu oraz z 5 Mazowieckiej Brygady Obrony Terytorialnej. Obecni byli parlamentarzyści – posłanka Anna Cicholska i senator Jan Maria Jackowski, przedstawiciele władz samorządowych, członkowie rodzin sybiraków, poczty sztandarowe oraz młodzież ze szkół w Mławie.

Głos zabrał m.in. prezes mławskiego oddziału Związku Sybiraków Grzegorz Dziwkowski, który przypomniał historię i losy zesłańców syberyjskich oraz ofiar agresji

Związku Radzieckiego na II Rzeczpospolitą.

Z kolei burmistrz Sławomir Kowalewski pod-

kreślał, jak ważna jest pamięć i spotkania, które ją przywracają. – Przekaz od starszego pokolenia, szcze-

gólnie doświadczonego, ma ogromną wartość. I te nasze spotkania to lekcja wychowania. Wychowanie,

szacunek i miłość wynosi się z domu. Ale tego typu uroczystości i wydarzenia kształtują nasze postawy,

zwiększają naszą wiedzę – podkreślał burmistrz. – Trzeba spotykać się, trzeba przekazywać informacje, które nie były wygodne przez wiele lat. Nie można było mówić o napaści Rosji sowieckiej na Polskę, na naszą ojczyznę. Ta prawda, ta nasza tożsamość historyczna wynikająca z faktów, buduje naszą postawę nie tylko na dziś, ale na jutro, na całe życie, na kolejne pokolenia – mówi Sławomir Kowalewski.

Uroczystości na cmentarzu zakończyły się salwą honorową i odczytaniem apelu poległych oraz złożeniem kwiatów i zapaleniem zniczy pod pomnikiem. Po oficjalnej części obchodów, na estradzie parku miejskiego patriotyczny program słowno-muzyczny przedstawili uczniowie mławskich szkół.

PROMOCJA

NIE LEWITUJ I NIE TRACĆ KONTAKTU Z RZECZYWISTOŚCIĄ

KUP „NOWY KURIER MŁAWSKI” W WERSJI ELEKTRONICZNEJ

89 539 76 65

kupgazete.pl

NOWY KURIER
mławski.pl

ESG i JST

– co łączy te skróty?

Zrównoważony rozwój staje się coraz istotniejszy nie tylko dla społeczeństwa, przedsiębiorstw, ale także dla banków. Udzielanie finansowań, czy to ze środków publicznych, czy prywatnych, podlega ocenie czynników środowiskowych, społecznych i zarządczych w obszarze zrównoważonego rozwoju.

Takie analizy mogą bazować na ocenie zgodności z zasadą „Nie czyn poważnych szkód”, tzw. DNSH (z ang. *do not significant harm*), ale także na innych, przyjętych przez instytucje, podejściach. Wszystkie te działania łączy coraz powszechniej stosowany skrót ESG.

CZYM JEST ESG?

Pod skrótem ESG kryją się zagadnienia dotyczące środowiska (E – *environment*), społeczeństwa (S – *social*) oraz ładu korporacyjnego (G – *governance*). Te wymiary zaczynają być dla banków podstawą do oceny możliwości udzielenia finansowania. Każdy z nich wskazuje też szereg parametrów określających, czy dana inwestycja jest związana z wysokim, średnim czy niskim ryzykiem ESG. Czynniki środowiskowe pozwalają ocenić m.in. adaptację podmiotu do zmian klimatu, jego wpływ na zasoby wodne, zanieczyszczenia czy bioróżnorodność. W obszarze społecznym bierze się na przykład pod uwagę sprawy związane z wykluczeniem i marginalizacją różnych grup społecznych, a także przestrzeganie praw człowieka i praw pracowniczych. Na poziomie ładu korporacyjnego banki mogą m.in. weryfikować, czy organizacja wdraża wewnętrzne zasady i procedury dotyczące kwestii środowiskowych i społecznych lub czy były na nią nakładane kary za nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów. Chodzić może np. o zasady BHP, procedury zarządzania kryzysowego na wypadek awarii, czy cele związane z łagodzeniem zmian klimatu. Te trzy wymiary – środowiskowy, społeczny i zarządczy (ład korporacyjny) – składają się na jedną spójną całość i wzajemnie przenikają, tworząc swoisty system naczyń połączonych. Przykładowo, ograniczenie zanieczysz-

czenia powietrza (czynnik środowiskowy) istotnie wpływa na warunki życia i pracy (czynnik społeczny związany z ochroną zdrowia) i może przyczyniać się do ograniczania ryzyka sporów sądowych dotyczących np. smogu lub kar za nadmierne emisje do atmosfery. Ocena ryzyka ESG wiąże się zarówno z identyfikacją obszarów problematycznych, jak i dostrzeganiem szans i pozytywnego wkładu finansowania w zrównoważony rozwój.

GMINY A ESG

O ESG przyzwyczailiśmy się rozmawiać w kontekście przedsiębiorstw. Wynika to z rosnącego znaczenia i zasięgu regulacji dotyczących m.in. ujawniania przez firmy informacji z zakresu zrównoważonego rozwoju. Jednak samo pojęcie ESG nie ogranicza się wyłącznie do podmiotów gospodarczych. Stosując podobne kryteria, ryzyko ESG można także oceniać w jednostkach samorządowych. Co ciekawe, kwestie ESG są w polskich gminach obecne od wielu lat. Działalność samo-

rządów w sferach społecznych i środowiskowych wynika z obowiązujących przepisów prawa. Najbardziej widoczna jest w bieżących działaniach gmin: w rozwiązywaniu lokalnych problemów i odpowiadaniu na wyzwania zrównoważonego rozwoju. W obszarze środowiskowym samorządy mogą wpływać na łagodzenie zmian klimatycznych poprzez dbałość o efektywność energetyczną budynków czy inwestycje w zielone źródła energii. Dbają o czystość wody dzięki oczyszczalniom ścieków albo adaptują gminę do przyszłych zmian klimatycznych, np. poprzez szereg działań ograniczających ryzyko powodziowe czy wspierających rozwój terenów zielonych. Z perspektywy społecznej polskie samorządy mają także narzędzia do działania, ale i obowiązki do wypełnienia. Wspierają grupy marginalizowane czy wykluczone, takie jak: seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, osoby nieaktywne zawodowo. Dbają o należyte funkcjonowanie służby zdrowia i edukacji, realizując usługi społeczne. Mają w swoje za-

dania ściśle wkomponowany element integracji społecznej i dbania o wszystkich mieszkańców. Co ciekawe, również aspekty ładu korporacyjnego nie są obce gminom. To na nich spoczywa wiele formalnych obowiązków związanych z opracowywaniem dokumentów strategicznych – czy to z obszaru ochrony środowiska, polityk społecznych, czy też prawidłowego funkcjonowania samorządu.

CZY SAMORZĄDY MAJĄ SIĘ CZEGO OBAWIAĆ?

Pytania o spełnianie wymogów dotyczących ESG będą coraz częściej kierowane do jednostek samorządowych. Pytać będą przede wszystkim podmioty finansowe oraz różnego rodzaju instytucje udzielające finansowania, np. ze środków publicznych. Pytania mogą wprost nie odwoływać się do pojęcia ESG, ale będą dotyczyć zrównoważonego rozwoju w gminach. Nie jest to jednak powód do niepokoju, gdyż – choć nienazwane wprost

– elementy ESG od lat i z powodzeniem funkcjonują w JST. Co więcej, pula narzędzi i możliwości zwiększa się wraz z nowymi obowiązkami i kompetencjami JST. W wielu przypadkach wystarczy więc przyjrzeć się gminnym dokumentom strategicznym i obowiązkom prawnym, żeby odpowiedzieć na pytania o adaptację do zmian klimatu czy ochronę wód. Dla podmiotów, które zaniebrały przygotowanie odpowiednich polityk, powinien to być jasny sygnał, że podjęcie tych kroków to już nie tylko wymóg formalny, ale odpowiedź na realne potrzeby lokalnej społeczności i całego kraju. Uwzględnienie aspektów środowiskowych i społecznych istotnych dla danej gminy nie tylko bowiem ogranicza ryzyko, ale jednocześnie ułatwia pozyskanie środków finansowych na dalszy rozwój.

Marta Saracyn
menedżer
ds. strategii ryzyka ESG
Bank Gospodarstwa
Krajowego (BGK)

Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) to polski bank rozwoju, jedyna taka instytucja w kraju. BGK wspiera zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Polski. Jego działania wpływają na powstawanie miejsc pracy, budowę mieszkań, rozwój infrastruktury i poprawę jakości powietrza. Bank dba o przyszłe pokolenia - buduje kapitał społeczny, rozwija przedsiębiorczość i zapewnia odpowiedzialne finansowanie. Jest obecny w każdym regionie Polski, a także za granicą - ma swoje przedstawicielstwa w Brukseli, Londynie, Frankfurtu nad Menem i Amsterdamie. BGK wspiera eksport i ekspansję zagraniczną polskich firm. Jest pomysłodawcą, współzałożycielem i głównym udziałowcem Funduszu Trójmorza, który inwestuje w infrastrukturę transportową, energetyczną i cyfrową w krajach regionu Trójmorza. BGK, poprzez współpracę z biznesem, sektorem publicznym i instytucjami finansowymi, odpowiada na potrzeby gospodarcze oraz podejmuje szereg inicjatyw promujących zrównoważony rozwój.

BĘDZIE MOŻNA ODPISAĆ 6 PUNKTÓW KARNYCH

Na to czekali kierowcy, a przynajmniej ci, którzy mają na swoim koncie sporo punktów karnych. W przyszłym tygodniu ruszą pierwsze kursy doszkalające, które umożliwią zdjęcie z konta sześciu punktów. A te będą znowu, tak jak wcześniej, kasowane po roku.

Wracamy o tego, co było na drogach przed 17 września ubiegłego roku. A więc punkty karne będą usuwane po roku, czyli jak wcześniej, a nie — jak obecnie — po dwóch latach. Ponadto tak jak wcześniej, będzie możliwość odbycia szkolenia, które pozwoli na zredukowanie 6 punktów karnych.

Wraca to, co było

Powrót do przeszłości stał się możliwy dzięki zmianom w ustawie Prawo o ruchu drogowym, które przywróciły sytuację sprzed 17 września ubiegłego roku. Okazało się bowiem, że nowe przepisy przynosiły więcej szkody niż pożytku, bo punkty kasowane były

dopiero pod dwóch latach (jednocześnie wzrosła liczba wykroczeń, za które można otrzymać aż 15 punktów karnych). Co najgorsze, zostały zlikwidowane też kursy, dzięki którym można było odpisać ze swojego konta 6 punktów karnych. Efektem tych zmian było to, że kierowcy masowo zaczęli tracić prawo jazdy, bo przekroczyli limit 24 punktów karnych. Musieli ponownie zdawać egzamin, bo nie było innej możliwości odzyskania dokumentu. W tym czasie np. kierowcy zawodowi nie pracowali, nie zarabiali. Zaczęło dochodzić do dramatów rodzinnych. Posłowie naprawili swój błąd.

Zmiany wchodzi w życie trzy miesiące po opub-

likowaniu nowelizacji w Dzienniku Ustaw, czyli 17 września, i od tego dnia będzie liczony już roczny okres ważności punktów karnych. Jednak część przepisów wchodzi w życie w terminach późniejszych lub też w terminach określonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji określających dzień wdrożenia poszczególnych rozwiązań technicznych. I dotyczy to kursów doszkalających. Nie ma jeszcze rozporządzenia ministra, ale już wiadomo, od kiedy będą mogły ruszyć takie kursy, choć ich formuła będzie inna. Z ostatniej telekonferencji z przedstawicielami różnych ministerstw, policji wynika,

że zapis wejdzie w życie 17 września i od 18 września, choć rozporządzenia w tej sprawie jeszcze nie ma.

Nowa formuła kursów

Z dobrodziejstwa kursów będzie można skorzystać raz na pół roku, zatem w ciągu roku będzie można niejako „odpracować” maksymalnie 12 punktów. Jednak z tego przywileju nie będą mogli skorzystać tzw. młodzi kierowcy: osoby, które mają prawo jazdy do roku. A w przypadku kierowców, którzy mają już ponad 24 punkty karne, odbycie takiego kursu nie spowoduje zdjęcia z ich konta 6 punktów karnych.

Teraz jednak sporo się zmieni. Przede wszystkim jednolity kurs będzie

trwał 8 godzin. I oprócz teorii ma pojawić się element praktyczny. I tu wielkie zastrzeżenie.

Ministerstwo Infrastruktury chce, by było to awaryjne hamowanie na placu przy prędkości 30-50 kilometrów na godzinę...

Ile za kurs?

Trudno powiedzieć, jak będzie ostateczna decyzja ministerstwa, jak też ile będzie kosztować kurs.

Ministerstwo chciałoby zostawić to do decyzji dyrektorów WORD, sugerując, że cena powinna być odpowiednio wysoka, odstraszająca. Zdania dyrektorów WORD są podzielone, bo część nich stoi na stanowisku, że taki kurs powinien kosztować

co najmniej 1000 zł. A więc sporo, zważywszy, że wcześniej było to ok. 350 zł.

Kiedy więc będą pierwsze kursy?

Planowane są już 18 września. Chętni też są.

Wcześniej kursy również cieszyły sporym zainteresowaniem, a ich uczestnikami były osoby, które dużo jeżdżą, np. przedstawiciele handlowi czy kierowcy zawodowi.

Zmiana przepisów, z których posłowie ostatecznie się wycofali, miała przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa na drogach. Ze statystyk wynika, że w Polsce liczba wypadków drogowych maleje, ale wciąż na tle innych krajów ginie dużo osób. am

REKLAMA

Wiśniewo, dnia 19.09.2023 r.

OBWIESZCZENIE/ OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 17 pkt. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) **zawiadamiam** o podjęciu przez Radę Gminy w Wiśniewie uchwały nr X/51/2019 z dnia 26 września 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniewo dla obrębów **Korboniec, Wiśniewko, Wojnówka i Wiśniewo**.

Jednocześnie na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 2 oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zainteresowani mogą **składać wnioski** do wymienionego planu miejscowego. Wnioski należy składać do **Wójta Gminy Wiśniewo**, na piśmie na adres: Wiśniewo 86, 06-521 Wiśniewo oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, pod adresem: ugwisniewo@ugwisniewo.pl, w terminie **do 10.10.2023r.**

Wniosek do planu miejscowego powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Przedmiotem opracowywanego dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko będą wyniki analiz i ocen dotyczących wpływu planu miejscowego na środowisko przyrodnicze wraz z przedstawieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zainteresowani mogą składać wnioski do zakresu prognozy oddziaływania na środowisko.

Wnioski do zakresu prognozy należy składać na piśmie lub osobiście, ustnie do protokołu w Biurze Obsługi Mieszkańców Urzędu Gminy Wiśniewo, Wiśniewo 86, od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-15.00 **w terminie do 10.10.2023r.** oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, pod adresem: ugwisniewo@ugwisniewo.pl.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Wiśniewo.

Wójt Gminy Wiśniewo

Wiśniewo, dnia 19.09.2023 r.

OBWIESZCZENIE/ OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) **zawiadamiam** o podjęciu przez Radę Gminy w Wiśniewie uchwały Nr X/53/2019 z dnia 26 września 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniewo dla obrębów **Bogurzyn, Bogurzynek i Kowalewo**.

Jednocześnie na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 2 oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zainteresowani mogą **składać wnioski** do wymienionego planu miejscowego. Wnioski należy składać do **Wójta Gminy Wiśniewo**, na piśmie na adres: Wiśniewo 86, 06-521 Wiśniewo oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, pod adresem: ugwisniewo@ugwisniewo.pl, w terminie **do 10.10.2023r.**

Wniosek do planu miejscowego powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Przedmiotem opracowywanego dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko będą wyniki analiz i ocen dotyczących wpływu planu miejscowego na środowisko przyrodnicze wraz z przedstawieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zainteresowani mogą składać wnioski do zakresu prognozy oddziaływania na środowisko.

Wnioski do zakresu prognozy należy składać na piśmie lub osobiście, ustnie do protokołu w Biurze Obsługi Mieszkańców Urzędu Gminy Wiśniewo, Wiśniewo 86, od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-15.00 **w terminie do 10.10.2023r.** oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, pod adresem: ugwisniewo@ugwisniewo.pl.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Wiśniewo.

Wójt Gminy Wiśniewo

Wiśniewo, dnia 19.09.2023 r.

OBWIESZCZENIE/ OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) **zawiadamiam** o podjęciu przez Radę Gminy w Wiśniewie uchwały nr X/52/2019 z dnia 26 września 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wiśniewo dla obrębów **Głużek i Podkrajewo**.

Jednocześnie na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 2 oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) zawiadamiam o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zainteresowani mogą **składać wnioski** do wymienionego planu miejscowego. Wnioski należy składać do **Wójta Gminy Wiśniewo**, na piśmie na adres: Wiśniewo 86, 06-521 Wiśniewo oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, pod adresem: ugwisniewo@ugwisniewo.pl, w terminie **do 10.10.2023r.**

Wniosek do planu miejscowego powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Przedmiotem opracowywanego dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko będą wyniki analiz i ocen dotyczących wpływu planu miejscowego na środowisko przyrodnicze wraz z przedstawieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zainteresowani mogą składać wnioski do zakresu prognozy oddziaływania na środowisko.

Wnioski do zakresu prognozy należy składać na piśmie lub osobiście, ustnie do protokołu w Biurze Obsługi Mieszkańców Urzędu Gminy Wiśniewo, Wiśniewo 86, od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-15.00 **w terminie do 10.10.2023r.** oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, pod adresem: ugwisniewo@ugwisniewo.pl.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Wiśniewo.

Wójt Gminy Wiśniewo

133230tm1-c-M

133230tm1-a-M

133230tm1-b-M

Ten temat ciągle wraca, ale też trudno się dziwić, bo kto nie chciałby przejść na emeryturę wcześniej, kiedy jeszcze zdrowie jako tako człowiekowi dopisuje. Taką szansę dawałyby emerytury, które zależałyby od stażu pracy. W Sejmie leżą cztery projekty w sprawie emerytur stażowych: obywatelski zgłoszony przez „Solidarność”, prezydencki oraz zgłoszony wcześniej przez OPZZ i Koalicję Polską oraz Lewicę, o których chyba już wszyscy zapomnieli.

Do tej pory słyszeliśmy od polityków, że nie stać jest nas na emerytury stażowe. A ponadto, że wiek emerytalny w Polsce i tak jest jednym z niższych w Europie. Teraz za sprawą zbliżających się wyborów mamy nową sytuację, ale też trzeba jasno powiedzieć, że „Solidarność” cały czas naciskała, domagając się zajęcia projektem ustawy, pod którą podpisało się 235 tys. osób.

Jednak choć pierwsze czytanie związkowego projektu ustawy „Emerytura za staż” odbyło się 14 grudnia w 2021 roku, to projekt został odesłany do sejmowej komisji polityki społecznej i rodziny i tam utknął (pozostałymi projektami Sejm w ogóle się nie zajmował).

— Panie premierze, my tego nie odpuścimy — jasno postawił sprawę przewodniczący „Solidarności” Piotr Duda podczas uroczystości upamiętniających 42. rocznicę powstania NSZZ „Solidarność” w Gdańsku.

Teraz emerytury stażowe znalazły się wśród ośmiu najważniejszych reform PiS, które Jarosław Kaczyński przedstawił w minioną sobotę podczas konwencji programowej w Końskich.

— W roku 1980, w Porozumieniach Sierpniowych, była mowa o stażowych emeryturach. Długo to trwało, bo już przeszło 43 lata minęło od podpisania tych porozumień. Dziś mogę z radością powiedzieć, że wprowadzimy emerytury stażowe: 38 lat dla kobiet i 43 lata dla mężczyzn — powiedział prezes PiS.

Emerytury stażowe mają być priorytetem

— Jeśli wyborcy powierzą Prawu i Sprawiedliwości władzę w najbliższej kadencji, to wprowadzenie emerytur stażowych będzie

foto: PAP/Radek/Pietruszka

EMERYTURY STAŻOWE CORAZ BLIŻEJ

ZA SPRAWĄ WYBORÓW ODŻYŁA SPRAWA EMERYTUR STAŻOWYCH, KTÓRE UZALEŻNIAJĄ PRZEJŚCIE NA EMERYTURĘ NIE OD WIEKU, ALE OD STAŻU PRACY. ICH WPROWADZENIE ZNALAZŁO SIĘ W PROGRAMIE WYBORCZYM PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI. CZY PRZYBLIŻA TO ICH WEJŚCIE W ŻYCIE?

jedną z priorytetowych decyzji — podkreślił w poniedziałek premier Mateusz Morawiecki na Facebooku.

Szczegółów jeszcze nie ma, ale z zapowiedzi prezesa PiS wynika, że to będzie pewien kompromis między projektami obywatelskim i prezydenckim.

Obecnie na emeryturę może przejść kobieta w wieku 60 lat, a mężczyzna po 65. roku życia. Projekt związkowy zakłada, że można byłoby przejść na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego, mając w przypadku kobiet co najmniej 35 lat okresu składkowego i nieskładkowego, a w przypadku mężczyzn — 40 lat. A emerytura stażowa nie mogłaby być niższa niż minimalne świadczenie, czyli obecnie 1588,44 zł brutto.

Natomiast w myśl prezydenckiego projektu staż pracy (okresy składkowe i nieskładkowe) umożliwiający przejście na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma wynosić 39 lat dla kobiet i 44 lata dla mężczyzn. Tu też warunkiem przejścia na emeryturę będzie uzbieranie kapitału w ZUS pozwalającego na wypłatę emerytury minimalnej.

Eksperci przestrzegają, że emerytury stażowe mogą okazać się pułapką dla wielu przyszłych emerytów, bo ich emerytura będzie na poziomie minimalnego świadczenia. Tymczasem, jak podał ZUS, przeciętna emerytura wypłacona w marcu tego roku wyniosła 3 482,63 zł brutto.

Dlaczego tak może się stać? Po pierwsze okres pracy będzie krótszy, a to oznacza mniej składek na naszym koncie w ZUS, a po drugie wydłużyłby się przewidywany czas trwania życia i nasz kapitał zgromadzony w ZUS byłby dzielony na więcej miesięcy, co oznacza niższą emeryturę.

Trzeba też pamiętać o kosztach takiego rozwiązania dla całego systemu emerytalnego. Te przedstawiła wartykule dla Akademii Biznesu prof. Gertruda Uścińska, prezes ZUS.

Jak pisze prof. Uścińska, w przypadku projektu „Solidarności” w okresie pierwszych 10 lat od wejścia w życie przepisów (licząc od 2024 r.) uprawnienie do wcześniejszego przejścia na emeryturę uzyskałyby aż milion osób. Natomiast w przypadku projektu prezydenckie-

— JEST RZECZĄ DLA OGROMNEJ CZĘŚCI SPOŁECZEŃSTWA OCZYWIŚTĄ, IŻ POLACY ZASŁUGUJĄ NA TO, ŻEBY MÓC PRZECHODZIĆ NA EMERYTURĘ W WIEKU 60 I 65 LAT I NIE BYĆ ZMUSZANYM DO DŁUŻSZEJ PRACY — POWIEDZIAŁ W PONIEDZIAŁEK JAROSŁAW KACZYŃSKI PODCZAS KONFERENCJI PRASOWEJ, ZAZNACZAJĄC, ŻE ISTNIEJE W POLSKIM PRAWIE MOŻLIWOŚĆ DŁUŻEJ.

go w okresie pierwszych 10 lat od wejścia w życie przepisów uprawnienie do wcześniejszego przejścia na emeryturę uzyskałoby 270,4 tys. osób.

Zakładając, że na emeryturę przeszłaby tylko połowa z uprawnionych, to w przypadku projektu „Solidarności” w ciągu 10 lat wydatki na emerytury wzrosłyby o 50 mld zł, a jednocześnie wpływy do FUS-u z tytułu składek spadłyby o 37,2 mld zł. Projekt prezydencki jest dużo oszczędniejszy, bo w ciągu 10 lat wydatki na emerytury wzrosłyby o 11,3 mld zł, a wpływy ze składek na FUS zmalałyby o 7,3 mld zł.

Te wyliczenia się nieco zmieniają, bo też staż pracy, który pozwalałby na przejście na emeryturę stażową, ma być inny, ale trzeba wyważyć wszystkie czynniki. Jedenaście lat temu emerytury stażowe wprowadzili Niemcy. Tu do stażu pracy zalicza się też okresy obowiązkowego i dobrowolnego ubezpieczenia, czas kształcenia się w szkole średniej lub wyższej czy opieki nad dzieckiem. Ale już dwa lata później zrobili korektę, wprowadzając zasadę, że osoby posiadające 45-letni staż pracy mogą

przejść na emeryturę stażową w pełnej wysokości (bez potrąceń) dopiero w wieku 63 lat. Chodziło o pogodzenie stażu pracy i zgromadzonych składek z wiekiem i przewidywaną długością życia, a tym samym wysokością emerytury.

Zapowiedź wprowadzenia emerytur stażowych na pewno wielu ucieszyła, ale trzeba poczekać na szczegóły. — Emerytury stażowe będą zależne od odprowadzanych składek; szczegóły ustawy będziemy prezentować po wyborach — powiedział w wywiadzie dla i.pl minister rodziny i polityki społecznej Marlena Małag i wskazała, że rozwiązanie jest dedykowane osobom, których zdrowie nie pozwala na pracę do wieku emerytalnego.

Jednym z często zadawanych pytań dotyczy tego, czy okres studiów będzie się wliczał do emerytury stażowej. Minister odpowiedziała, że nie chciałaby na razie omawiać, jak dokładnie będzie wyglądała ustawa. — Rząd przedstawi jej projekt, który trafi do Sejmu, a tam będziemy ją procedować. Mówienie dzisiaj o poszczególnych przepisach ustawy mogłoby wprowadzić Polaków w błąd ze względu na brak precyzjności, a nikogo nie chciałabym narażać na takie nieporozumienie. Podkreślam: emerytury stażowe będą zależne od odprowadzanych składek. Szczegóły ustawy będziemy prezentować po wyborach — stwierdziła Marlena Małag.

Co proponują inni?

Co mają inni dla seniorów? KO proponuje m.in. do 5 tys. zł emeryturę bez podatku, drugą waloryzację emerytur i rent, gdy inflacja będzie przekraczała 5 proc. Trzecia Droga chce dziedziczenia połowy emerytur, jak też zniesienia PIT od świadczeń. Lewica obiecała emerytom m.in. rentę wdowią, dodatkową waloryzację emerytur, leki za 5 zł, dopłaty do wczasów, jak też dodatek pielęgnacyjny dla każdego emeryta lub rencisty. Konfederacja zapowiada likwidację „trzynastek” i „czternastek”, ale za to chce m.in. zlikwidować podatek Belki i podnieść kwotę wolną od podatku jako 12-krotność płacy minimalnej.

Andrzej Mielnicki

ROZMOWA Z ANNA MARIĄ JOPEK I PIOTREM WOJTASIKIEM

MUZYKA JEST NIESKOŃCZONA

KRÓTKA ROZMOWA O SCENIE
FESTIWALOWEJ, MUZYCE
I INSPIRACJACH Z LIDERAMI
FORMACJI BABIE LATO
– ANNA MARIĄ JOPEK
I PIOTREM WOJTASIKIEM.

— Victor Young Jazz Festiwal Mława ma pięć lat. Można powiedzieć, że wspólnie świętujemy jego pierwsze, okrągłe urodziny. Cieszymy się, że formacja Babie lato wystąpi dla nas, a na festiwalowej scenie zobaczymy jej liderów, Annę Marię Jopek oraz Piotra Wojtasika. Na urodzinach muszą być wspaniali goście. Czy w świecie jazzowym słyszała już o mławskim festiwalu?

Piotr Wojtasik: O festiwalu w Mławie słyszałem już trzy lata temu. Wasz dyrektor Kuba Stankiewicz jest ważną postacią w polskim jazzie i jego działania zawsze są widzialne.

— Babie lato to nie jest Wasz pierwszy projekt. Kiedy rozpoczęliście współpracę i co w niej jest najważniejsze?

Piotr Wojtasik: Pierwszym i najważniejszym wspólnym projektem był program na jedenastoosobowy skład „Przestworza”. Mamy nadzieję jeszcze go zagrać.

— Dość jasno kreście podział artystów scenicznych na tych, którzy two-

rzą to, co chcą i następnie prezentują owoc swej pracy publiczności oraz na tych, których twórczość jest odpowiedzią na potrzeby odbiorców. Jesteście w pierwszej grupie. Czy uważacie, że muzycy mogą mieć wpływ na kształtowanie gustów muzycznych?

Piotr Wojtasik: Coś takiego jak kształtowanie gustów, to mechanizmy obecne w marketingu i public relations. Dla nas jest ważne, żeby robić to, co się kocha i to, w co się wierzy.

— Panie Piotrze, jest pan dyrektorem artystycznym festiwalu Jazz nad Odrą, wydarzenia, które od blisko 60 lat promuje określony gatunek muzyczny. Mławski festiwal jest raczkującym brzdącem, ale równocześnie jest jednym z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w regionie. Czy myśli Pan, że teraz jest dobry klimat na jazz?

Piotr Wojtasik: Na jazz klimat jest zawsze dobry! Nie ma wątpliwości, że jest to forma tzw. sztuki wysokiej. Podobnie jak

w pozostałych gatunkach artystycznych, w jakimś sensie jest ludziom niezbędna. Nawet w ciągu ostatnich kilku dekad przypominam sobie momenty, w których pewne środowiska prognozowały „koniec jazzu”. Z dzisiejszej perspektywy widać, że się mylili.

— Jazz w dużych ośrodkach to rzecz oczywista, ale czy sztuka wyższa ma szansę wejść „pod strzechy”?

Piotr Wojtasik: Dla mnie taki podział nie istnieje. Od lat koncertuję w różnych ośrodkach, również tych bardzo małych i często muzyka tam wykonywana jest głębiej przeżywana niż w dużych miastach, gdzie koncertów jest wiele.

— Niedawno przygotował Pan aranżę do piosenek Zbigniewa Wodeckiego i w tym projekcie również Państwo współpracowali. Czy jakiś utwór Wodeckiego stał się dla Was wyjątkowym odkryciem?

Piotr Wojtasik: Odkryciem, to niezbyt fortunne określenie, ale lubimy grać utwór Zbyszka „Zaczynij od Bacha”.

— Mława szczeni się swym patronem festiwalowym – Victorem Youngiem. Czy jego kompozycje także Was inspirowały?

Piotr Wojtasik: Victor Young w świecie jazzu to klasyka. Jego utwory nie tylko są inspiracją, ale często esencją naszych koncertów.

— Zapytałam koleżankę, kogo przede wszystkim chce posłuchać, kogo chce zobaczyć na VYJFM '23 i dlaczego. Odpowiedziała: „Anię Jopek. Jest dla mnie kwintesencją muzyki i kobiecości”. Inspiruje Pani kobiety, ale chyba rzadko występuje z nimi w składach. Wydaje się, że niewiele kobiet jest na muzycznej agorze. Jak Pani myśli, dlaczego?

Anna Maria Jopek: Kooperacji muzycznych z kobietami było tyle, że nie dam rady zliczyć! Dwa dni temu śpiewałam w duecie z izraelską śpiewaczką Noą.

— Występowała Pani z wieloma świetnymi artystami. Współpracowała pani z Teatrem Pieśni Kozła, ze Stingiem, Patem Metheny... czy jest Pani artystką poszukującą?

Anna Maria Jopek: Muzyka jest dla mnie szansą rozwoju. Jest nieskończona i życie za krótkie, a możliwości za małe, żeby choć w małym stopniu zbliżyć się do niej. Miałam i mam dużo szczęścia spotkać niezwykle postaci na swojej muzycznej drodze, różne muzyczne historie i światy, ale gdybym mogła wskazać jedną rzecz wspólną dla najwspanialszych w muzyce, tych, od których chciałam się uczyć, powiedziałabym: uważne słuchanie.

— Projekt Babie Lato miał premierę w lipcu 2023 roku. Cieszymy się, że nasza publiczność będzie poznawać przygotowany przez Was materiał jako jedna z pierwszych. Co dla Was przygotowaliście?

Anna Maria Jopek: Babie Lato to zespół, więc zagramy nasze utwory, członków zespołu. Kompozycje Piotra i Kuby, ale nie zabraknie wspomnianych wcześniej aranż Piotra do piosenek Zbyszka Wodeckiego no i oczywiście wspomnienia Victora Younga.

— Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Magdalena Grzywacz

Arnon Palty jedną z gwiazd Victor Young Jazz Festival

Arnon Palty, profesor Jerozolimskiej Akademii Muzyki i Tańca. Wystąpi on w sobotę 23 września w składzie z saksofonistą Maciejem Sikałą (w 2022 r. wystąpił w Mławie z formacją Q YA VY), perkusistą Sebastianem Frankiewiczem, (Kuba Stankiewicz Trio 2019 i 2021 – z Grażyną Auguścik) oraz Kubą Stankiewiczem (2019 – Kuba Stankiewicz Trio, 2020 – duet fortepianowy z Andrzejem Jagodzińskim, 2021 – z Grażyną Auguścik, 2022 – z Ricardo Pinheiro, Massimo Cavali i Eickiem Ineke).

Podczas konferencji prasowej 10 sierpnia br. Arnon Palty połączył się z organizatorami i dziennikarzami poprzez platformę internetową i w swojej wypowiedzi zwrócił uwagę na charakterystyczne cechy kompozycji patrona mławskiego festiwalu.

– VICTOR YOUNG, PODOBNIENIE JAK WIELU INNYCH POLSKICH ARTYSTÓW, BYŁ ŻYDEM, MOŻNA TO WYCZUĆ W JEGO MUZYCE. TO, CO KOMPONOWAŁ JEST BARDZO AMERYKAŃSKIE, ALE TEŻ BARDZO POLSKIE I NA PEWIEN SPOSÓB TAKŻE ŻYDOWSKIE. STAWIAŁ NA TRADYCJĘ, CO BARDZO SŁYCHAĆ. KIEDY MYŚLIMY O JAZZIE, TO MYŚLIMY WŁAŚNIE O YOUNGU CZY GERSHWINIE – POWIEDZIAŁ W TRAKCIE POŁĄCZENIA.

Sobotni koncert Arnona Platy jest w pełni poświęcony Youngowi. W ramach programu „Tribute to Victor Young” usłyszymy znane standardy w aranżacji profesora Jerozolimskiej Akademii Muzyki i Tańca.

Prof. Arnon Palty to jeden z najwybitniejszych muzyków izraelskich: kompozytor, aranżer, producent, autor, pedagog, kompozytor jazzowy i multiinstrumentalista. Jest profesorem Jerozolimskiej Akademii Muzyki i Tańca w Izraelu, gdzie pełni funkcję dziekana Wydziału Muzyki Międzydiscyplinarnej.

Od pięciu lat wcześniej jesienią Mława żyje Victor Young Jazz Festiwalem

VICTOR YOUNG JAZZ FESTIVAL MŁAWA 2023 JUŻ W PIĄTEK

JEDNĄ Z GWIAZD TEGOROCZNEGO FESTIWALU BĘDZIE ARNON PALTY, PROFESOR JEROZOLIMSKIEJ AKADEMII MUZYKI I TAŃCA, JEDEN Z NAJWYBITNIEJSZYCH MUZYKÓW IZRAELSKICH.

Jego obszary specjalizacji obejmują jazz i harmonię tradycyjną, kontrapunkt, zaawansowaną kształcenie słuchu, kompozycję jazzową, aranżację i orkiestrację, prowadzenie zespołów oraz prowadzenie różnorodnych seminariów przeglądowych dotyczących muzyki Charlesa Mingusa, korelacji jazzu z impresjonizmem, muzyki Horacego Silvera, Wayne Shorter, Duke Ellington, Thelonious Monk, Frank Zappa i The Beatles.

Uczy gry na basie, gitarze, kontrabasie, pianinie i puzonie. Brał udział w setkach projektów jazzowych, nagrał kilkadziesiąt płyt, ma na koncie kilka publikacji muzycznych.

Victor Young Jazz Festival Mława 2023

Program całego festiwalu zapowiada się niezwykle ciekawie! Zaczynamy wpiątek 22 września o godzinie 15:00 w Państwowej Szkole Muzycznej w Mławie.

Andrzej Winiszewski – dziennikarz Radia Zachód, wykładowca akademicki i niekwestionowany ekspert odnośnie do jazzu

w filmie – ponadto nasz przyjaciel i konferansjer – zaproponuje nam filmową przygodę z dobrą muzyką w tle. Na pokaz zapraszamy do Sali Etiuda.

O 17:30 otwarcie festiwalu, a tuż po nim koncert Wojciecha Staroniewicza „Strange Vacation”. Około 19:45 zapraszamy na otwarcie wystawy pokonkursowej „Muzyką malowane” w foyer PSM, a o 20:00 – na koncert Babiego Lata, najnowszej formacji pod kierownictwem liderów: Anny Marii Jopek oraz Piotra Wojtasika.

W sobotę 23 września o godzinie 14:00 zapraszamy na otwarcie retrospektywnej wystawy plenerowej „Pięć lat Victor Young Jazz Festival Mława” w parku miejskim. O 16:00 w foyer Państwowej Szkoły Muzycznej w Mławie zapraszamy na koncert młodych muzyków „Dźwiękami Victora Younga”, a o 17:30 w tym samym miejscu zostaną wręczone nagrody laureatom konkursu „Muzyką malowane”.

Sobotnie koncerty rozpocznie o godzinie 18:00 występ międzynarodowego składu Arnona

Platy’ego, Hagaia Amira (oba z Izraela) oraz Sebastiana Frankiewicza i Kuby Stankiewicza (Polska). W przerwie między koncertami zorganizujemy tradycyjnie aukcję prac dzieci namalowanych w konkursie „Muzyką malowane”. Dochód z aukcji jak zawsze przekazemy na rzecz Centrum Zdrowia Dziecka. Festiwal zakończy występ Big Bandu ze Śląska pod kierownictwem Grzegorza Nagórskiego, prawdopodobnie najlepszego big bandu w Europie!

Mławskie korzenie Victora Younga

Victor Young to wspała muzyk i kompozytor, autor ścieżek dźwiękowych wielu filmów zrealizowanych w Hollywood. Urodził się 8 sierpnia 1899 r. w Chicago jako Abi Young w rodzinie pochodzących z Mławy polskich Żydów. Po śmierci matki w 1908 r. przyjechał wraz z siostrą Helen do Polski, by tu kształcić się w Konserwatorium Muzycznym w Warszawie. Jako Wiktor Jung zadebiutował w Filharmonii Warszawskiej.

Arnon Palty, profesor Jerozolimskiej Akademii Muzyki i Tańca wystąpi podczas sobotniego koncertu

W 1920 r. wyjechał do Paryża, a stamtąd – już na zawsze – do Stanów Zjednoczonych.

Przez 20 lat w hollywoodzkiej Fabryce Snów napisał muzykę do ponad 300 filmów. 22 razy był nominowany do Nagrody Akademii Filmowej – Oscara. Dwukrotnie – w 1940 i 1941 r. – otrzymał cztery nominacje. Statuetkę dostał dopiero pośmiertnie za muzykę do filmu „W 80 dni dookoła świata” (1956 r.) w reżyserii Michaela Andersona. Niektóre jego me-

lodzie zyskały status przebojów, a nieśmiertelność zapewnili im jazzmani. Jest autorem lub współautorem takich melodii jak „I Don’t Stand A Ghost Of A Chance With You”, „Beautiful Love”, „My Foolish Heart”, „When I Fall In Love”, „Sweet Sue, Just You” i „Love Letters”. Najbardziej słynniejszą kompozycją Younga w jazzowym świecie jest „Stella By Starlight”, którą między innymi rozślał Miles Davis. Zmarł na atak serca w 1956 r. w Palm Springs.

mg, jk

LINIA NR 4 PĘTLA CEGIELNIA - PĘTLA KOLEJOWA

KIERUNEK: PĘTLA KOLEJOWA							
km	Przystanek	kurs 1	kurs 2	kurs 3	kurs 4	kurs 5	kurs 6
0,0	Pętla Cegielnia	06:15	07:30	10:00	12:20	14:25	15:35
0,6	Cegielnia - Piaskowa	06:17	07:32	10:02	12:22	14:27	15:37
2,7	Warszawska - Topolowa	06:22	07:37	10:07	12:27	14:32	15:42
3,4	Warszawska - PWSZ (PUZ)	06:25	07:40	10:10	12:30	14:35	15:45
4,0	Warszawska - Smolarnia	06:26	07:41	10:11	12:31	14:36	15:46
4,4	Stary Rynek	06:28	07:43	10:13	12:33	14:38	15:48
5,2	Grzebskiego	06:30	07:45	10:15	12:35	14:40	15:50
5,7	Powstańców Styczniowych	06:31	07:46	10:16	12:36	14:41	15:51
6,3	Sienkiewicza	06:33	07:48	10:18	12:38	14:43	15:53
7,4	Aleja Świętego Wojciecha	06:34	07:49	10:19	12:39	14:44	15:54
8,5	Kościuszki	06:35	07:50	10:20	12:40	14:45	15:55
8,9	Zużanny Morawskiej	06:37	07:52	10:22	12:42	14:47	15:57
9,3	Piłsudskiego - MHS	06:39	07:54	10:24	12:44	14:49	15:59
9,8	Piłsudskiego - PUP	06:40	07:55	10:25	12:45	14:50	16:00
10,0	Piłsudskiego - Brukowa	06:41	07:56	10:26	12:46	14:51	16:01
11,9	Dworzec PKP	06:44	07:59	10:29	12:49	14:54	16:04
12,3	Moniuszki	06:45	08:00	10:30	12:50	14:55	16:05
13,1	Batorego	06:47	08:02	10:32	12:52	14:57	16:07
13,5	Dworcowa - Grzybowa	06:48	08:03	10:33	12:53	14:58	16:08
14,3	Pętla Kolejowa	06:50	08:05	10:35	12:55	15:00	16:10

KIERUNEK: PĘTLA CEGIELNIA							
km	Przystanek	kurs 1	kurs 2	kurs 3	kurs 4	kurs 5	kurs 6
0,0	Pętla Kolejowa	06:50	09:20	11:45	13:00	15:00	16:10
0,8	Dworcowa - Grzybowa	06:52	09:22	11:47	13:02	15:02	16:12
1,2	Batorego	06:53	09:23	11:48	13:03	15:03	16:13
2,0	Moniuszki	06:55	09:25	11:50	13:05	15:05	16:15
2,4	Dworzec PKP	06:56	09:26	11:51	13:06	15:06	16:16
4,3	Piłsudskiego - Brukowa	06:59	09:29	11:54	13:09	15:09	16:19
4,5	Piłsudskiego - PUP	07:00	09:30	11:55	13:10	15:10	16:20
5,0	Piłsudskiego - MHS	07:01	09:31	11:56	13:11	15:11	16:21
5,4	Zużanny Morawskiej	07:03	09:33	11:58	13:13	15:13	16:23
5,8	Kościuszki	07:04	09:34	11:59	13:14	15:14	16:24
6,9	Aleja Świętego Wojciecha	07:05	09:35	12:00	13:15	15:15	16:25
8,0	Sienkiewicza	07:07	09:37	12:02	13:17	15:17	16:27
8,6	Powstańców Styczniowych	07:08	09:38	12:03	13:18	15:18	16:28
9,1	Grzebskiego	07:09	09:39	12:04	13:19	15:19	16:29
9,9	Stary Rynek	07:12	09:42	12:07	13:22	15:22	16:32
10,9	Warszawska - PWSZ (PUZ)	07:15	09:45	12:10	13:25	15:25	16:35
11,6	Warszawska - Topolowa	07:17	09:47	12:12	13:27	15:28	16:37
13,7	Cegielnia - Piaskowa	07:23	09:53	12:18	13:33	15:33	16:43
14,3	Pętla Cegielnia	07:25	09:55	12:20	13:35	15:35	16:45

Objaśnienie: w dni powszednie wszystkie kursy, w soboty, niedziele i święta tylko kursy oznaczone na żółto

LINIA NR 2 PĘTLA SZREŃSKA - PĘTLA ŻUROMIŃSKA

KIERUNEK: PĘTLA ŻUROMIŃSKA							
km	Przystanek	kurs 1	kurs 2	kurs 3	kurs 4	kurs 5	kurs 6
0,0	Pętla Szreńska	07:00	08:00	10:00	12:00	13:00	14:00
0,3	Kalkówka	07:01	08:01	10:01	12:01	13:01	14:01
0,8	Podmiejska Wiadukt	07:02	08:02	10:02	12:02	13:02	14:02
1,7	Banku Miast	07:03	08:03	10:03	12:03	13:03	14:03
2,0	Bednarska	07:04	08:04	10:04	12:04	13:04	14:04
2,2	Andersa	07:05	08:05	10:05	12:04	13:05	14:05
2,6	Płocka - Baczyńskiego	07:06	08:06	10:06	12:06	13:06	14:06
3,0	Płocka przjazd	07:07	08:07	10:07	12:07	13:07	14:07
3,7	Płocka odjazd	07:08	08:08	10:08	12:08	13:08	14:08
4,2	Płocka - Baczyńskiego	07:09	08:09	10:09	12:09	13:09	14:09
4,8	Płocka	07:10	08:10	10:10	12:10	13:10	14:10
5,3	Stary Rynek	07:13	08:13	10:13	12:13	13:13	14:13
6,1	Żwirki	07:15	08:15	10:15	12:15	13:15	14:15
6,6	Piłsudskiego - ZWM	07:16	08:16	10:16	12:16	13:16	14:16
7,1	Piłsudskiego - MHS	07:18	08:18	10:18	12:18	13:18	14:18
7,7	Napoleońska - Akacja	07:20	08:20	10:20	12:20	13:20	14:20
8,1	Napoleońska - Kościół	07:21	08:21	10:21	12:21	13:21	14:21
8,3	Graniczna ZPO nr 2	07:22	08:22	10:22	12:22	13:22	14:22
8,5	Napoleońska - Kościół	07:23	08:23	10:23	12:23	13:23	14:23
9,0	Kościelna	07:24	08:24	10:24	12:24	13:24	14:24
10,1	Dworzec PKP	07:26	08:26	10:26	12:26	13:26	14:26
10,8	Żuromińska	07:27	08:27	10:27	12:27	13:27	14:27
11,3	Pętla Żuromińska	07:28	08:28	10:28	12:28	13:28	14:28

KIERUNEK: PĘTLA SZREŃSKA							
km	Przystanek	kurs 1	kurs 2	kurs 3	kurs 4	kurs 5	kurs 6
0,0	Pętla Żuromińska	07:30	08:30	10:30	12:30	13:30	14:30
0,5	Żuromińska	07:31	08:31	10:31	12:31	13:31	14:31
1,2	Dworzec PKP	07:33	08:33	10:33	12:33	13:33	14:33
2,3	Kościelna	07:36	08:36	10:36	12:36	13:36	14:36
2,7	Graniczna ZPO nr 2	07:37	08:37	10:37	12:37	13:37	14:37
2,9	Napoleońska - Kościół	07:38	08:38	10:38	12:38	13:38	14:38
3,3	Napoleońska - Akacja	07:39	08:39	10:39	12:39	13:39	14:39
3,9	Piłsudskiego - MHS	07:41	08:41	10:41	12:41	13:41	14:41
4,4	Piłsudskiego - ZWM	07:42	08:42	10:42	12:42	13:42	14:42
4,9	Żwirki	07:44	08:44	10:44	12:44	13:44	14:44
5,5	Stary Rynek	07:46	08:46	10:46	12:46	13:46	14:46
6,2	Płocka	07:47	08:47	10:47	12:47	13:47	14:47
6,8	Płocka - Baczyńskiego	07:48	08:48	10:48	12:48	13:48	14:48
7,3	Płocka przjazd	07:49	08:49	10:49	12:49	13:49	14:49
8,0	Płocka odjazd	07:50	08:50	10:50	12:50	13:50	14:50
8,4	Płocka - Baczyńskiego	07:51	08:51	10:51	12:51	13:51	14:51
8,8	Andersa	07:52	08:52	10:52	12:52	13:52	14:52
9,0	Bednarska	07:53	08:53	10:53	12:53	13:53	14:53
9,3	Banku Miast	07:54	08:54	10:54	12:54	13:54	14:54
10,2	Podmiejska Wiadukt	07:55	08:55	10:55	12:55	13:55	14:55
10,7	Kalkówka	07:56	08:56	10:56	12:56	13:56	14:56
11,0	Pętla Szreńska	07:57	08:57	10:57	12:57	13:57	14:57

Objaśnienie: kursuje tylko w dni powszednie

LINIA NR 3 PĘTLA KRAJEWO - PĘTLA NOWOWIEJSKA

KIERUNEK: PĘTLA NOWOWIEJSKA						
km	Przystanek	kurs 1	kurs 2	kurs 3	kurs 4	kurs 5
0,0	Pętla Krajewo	07:04	09:04	11:04	13:04	15:04
3,9	Piekiesko wjazd	07:08	09:08	11:08	13:08	15:08
4,5	Piekiesko centrum	07:09	09:09	11:09	13:09	15:09
5,1	Piekiesko wjazd	07:10	09:10	11:10	13:10	15:10
8,3	Studzieniec - Podboma	07:15	09:15	11:15	13:15	15:15
8,8	Studzieniec - Brzozowa	07:16	09:16	11:16	13:16	15:16
9,4	Studzieniec - Marszałkowska	07:17	09:17	11:17	13:17	15:17
10,1	Mechaników	07:19	09:19	11:19	13:19	15:19
10,5	Napoleońska - Jasna	07:21	09:21	11:21	13:21	15:21
11,0	Graniczna ZPO nr 2 przjazd	07:22	09:22	11:22	13:22	15:22
11,0	Graniczna ZPO nr 2 odjazd	07:25	09:25	11:25	13:25	15:25
11,2	Napoleońska - Kościół	07:26	09:26	11:26	13:26	15:26
11,9	Piłsudskiego - Brukowa	07:28	09:28	11:28	13:28	15:28
12,9	Dworzec PKP	07:30	09:30	11:30	13:30	15:30
13,3	Moniuszki	07:31	09:31	11:31	13:31	15:31
14,1	Batorego	07:32	09:32	11:32	13:32	15:32
14,5	Dworcowa - Grzybowa	07:33	09:33	11:33	13:33	15:33
14,8	Batalionów Chłopskich - Lomia	07:34	09:34	11:34	13:34	15:34
15,3	Batalionów Chłopskich - Lomia	07:35	09:35	11:35	13:35	15:35
15,6	Podmiejska	07:36	09:36	11:36	13:36	15:36
16,4	Banku Miast	07:37	09:37	11:37	13:37	15:37
16,6	Bednarska	07:38	09:38	11:38	13:38	15:38
16,9	Kadosna	07:39	09:39	11:39	13:39	15:39
17,3	Sienkiewicza Szkoła Muzyczna	07:40	09:40	11:40	13:40	15:40
17,5	Sienkiewicza Park	07:41	09:41	11:41	13:41	15:41
18,0	Żwirki	07:43	09:43	11:43	13:43	15:43
18,0	Stary Rynek przjazd	07:45	09:45	11:45	13:45	15:45
18,6	Stary Rynek odjazd	07:48	09:48	11:48	13:48	15:48
19,0	Cmentarz Parafialny	07:49	09:49	11:49	13:49	15:49
19,6	Cmentarz Komunalny	07:51	09:51	11:51	13:51	15:51
20,1	Rondo Solidarności	07:52	09:52	11:52	13:52	15:52
20,8	Nowowiejska	07:54	09:54	11:54	13:54	15:54
21,6	Pętla Nowowiejska	07:55	09:55	11:55	13:55	15:55

KIERUNEK: PĘTLA KRAJEWO						
km	Przystanek	kurs 1	kurs 2	kurs 3	kurs 4	kurs 5
0,0	Pętla Nowowiejska	08:05	10:05	12:05	14:05	16:05
0,8	Nowowiejska	08:06	10:06	12:06	14:06	16:06
1,5	Rondo Solidarności	08:08	10:08	12:08	14:08	16:08
2,0	Cmentarz Komunalny	08:10	10:10	12:10	14:10	16:10
2,6	Cmentarz Parafialny	08:12	10:12	12:12	14:12	16:12
3,1	Stary Rynek przjazd	08:14	10:14	12:14	14:14	16:14
3,1	Stary Rynek odjazd	08:17	10:17	12:17	14:17	16:17
3,7	Żwirki	08:20	10:20	12:20	14:20	16:20
4,2	Sienkiewicza Park	08:22	10:22	12:22	14:22	16:22
4,4	Sienkiewicza Szkoła Muzyczna	08:23	10:23	12:23	14:23	16:23
4,8	Kadosna	08:25	10:25	12:25	14:25	16:25
5,0	Bednarska	08:26	10:26	12:26	14:26	16:26
5,3	Banku Miast	08:27	10:27	12:27	14:27	16:27
6,1	Podmiejska	08:28	10:28	12:28	14:28	16:28
6,4	Batalionów Chłopskich - Lomia	08:29	10:29	12:29	14:29	16:29
6,9	Batalionów Chłopskich	08:30	10:30	12:30	14:30	16:30
7,2	Dworcowa - Grzybowa	08:31	10:31	12:31	14:31	16:31
7,6	Batorego	08:32	10:32	12:32	14:32	16:32
8,4	Moniuszki	08:33	10:33	12:33	14:33	16:33
8,8	Dworzec PKP	08:34	10:34	12:34	14:34	16:34
9,8	Piłsudskiego - Brukowa	08:36	10:36	12:36	14:36	16:36</

Krzyżówka klasyczna z hasłem

[illegible]

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 38, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11		12	13	14		15	16	17	18	19	20		21
22	23	24	25	26		27	28	29		30	31	32		33	34	35	36	37	38					

POZIOMO: 13) na czele miasta; 14) towarowy lub bezgotówkowy; 16) zajęcia relaksujące, odpężające; 17) właściwe nazwisko Eugeniusza Bodo; 18) straszą w starym zamku; 19) ciężarówka z Włoch; 20) sąsiaduje z Argentyną; 21) największa wyspa Filipin; 22) robi chleb; 24) do sączenia drinków; 25) rwa kulszowa; 30) krzyżówka lub film; 33) Igor, autor "Chłopca z Salskich Stepów"; 36) stan USA ze stolicą w Annapolis; 38) stary Kontynent; 39) na każdej książce; 40) obciąż, ściąć; 41) Breżniew i Kuczma; 42) piłnik ślusarski, raszpel; 44) w klaszerze; 46) mała opera; 48) góry na Saharze ze szczytem Tahat; 52) zniekształcona żyła; 55) Pani we Włoszech;

58) muchy i mrówki; 59) pierwiastek Lu; 60) pieśń, element liturgii; 61) kraczący ptak; 62) duży, słony akwen; 64) inaczej glin; 65) reproduktor w stajni; 66) Zygmunt, napisał "Nie-Boską komedie".

PIONOWO: 1) we dwóch; 2) wisi na balkonie; 3) granica pół; 4) nadworny błazen Jagiellonów; 5) rzadki, niebieski minerał; 6) w nim pliki; 7) wódz Hunów zwany Biczem Bożym; 8) drzewo owocowe; 9) begonia inaczej; 10) żołnierz w niewoli; 11) płyną do oczyszczalni; 12) nazwisko rodowe Wergiliusza; 15) ... Okrągłego Stołu; 22) czarna na dżem; 23) do otwierania wina; 26) święto z 31 października; 27) islamski dywanik modlitewny;

28) pokój od środka; 29) wyrąb drzew; 31) pasat lub mistral; 32) kultura starożytna; 34) najdłuższa rzeka Europy; 35) humorek po alkoholu; 36) rycerz z Bogdańca z "Krzyżaków"; 37) narzędzia grawera i jubilera; 43) Mietlica, roślina zielna dla naukowca; 45) Carlo, autor "Pinokia"; 47) lumbago; 49) stolica Wysp Cooka; 50) kraj w Afryce, stolica Bandżul; 51) wieża milczenia zoroastryzmu; 52) niszcząca siła przyrody; 53) nawias kwadratowy; 54) owoce fasoli; 56) otwarcie szachowe z poświęceniem piona; 57) zabieg ochronny w sadzie; 60) duży plaster szynki; 63) jezioro graniczne USA i Kanady.

SUDOKU

7	3		8	9	5			4
	5		4	6		7	3	9
6			3				2	8
	4		6		7	3		
	7		9		8		5	6
						8	4	7
	2	1	7	3	6	9		
			2	5				

1211

6	8		7				1	
3	1	9	8					6
2	7	5		6		3		8
			5	8		4		7
			2			9	5	
	5				7	6		
	2					1	6	
	4	7					9	5
	9	6		2		8		

1212

	5	3	7			4		
4	2					8		
					4			
3				7			4	5
				9	3		6	2
7	6				2		8	9
	4	5				6		8
2	1							7
	3		1	8			5	

213

PRACA

BRUKARZY z doświadczeniem Giżycko, 500-045-459

ZATRUDNIĘ brukarzy i pomocników, 690-188-885

ZATRUDNIĘ brukarzy i pomocników, tel.690188885

ZATRUDNIĘ dorywczo do prac obsługi ogrodu, chętnie mężczyznę, sprawnego zdrowotnie, Ostróda i bliższe okolice, 691 602 278

ZATRUDNIĘ pracownika fizycznego do pomocy na firmie lub na budowie. Strzegowo, tel.500167449

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

SPRZEDAM

DREWNO opałowe sprzedam- brzoza, buk, sosna oraz rozpalka sosnowa i brykiet olchowo- bukowy, zapewniam transport 697-768-908

NIDZICA - Sprzedam drewno opałowe mieszane, 798-662-300

NML Sosnę suchą z kłosa sprzedam, 170zł/mp, 579-356-497

NML Sprzedam okno skrzynkowe nowe, wysokość 125mm, szerokość 123mm, 502-492-783

NML Sprzedam zamrażarkę BEKO, nową na gwarancji, 531-613-534.

SPRZEDAM Akordeon 80basów, 5/2 registry, stan dobry, cena 600zł, 794-035-799

SPRZEDAM drewno opałowe, 535-237-271

WÓZEK inwalidzki sprzedam, 693-644-122

NIERUCHOMOŚCI

!-KANCELARIA NIERUCHOMOŚCI-GUTKOWSKI; obsługujemy Państwa od XXw., NIERUCHOMOŚCI-SPRZEDAŻ-KUPNO-WYNAJEM, Ilawa-Niepodległości 8/13, www.gutkowski-nieruchomosci.pl, e-mail: ilawa@gutkowski-nieruchomosci.pl, tel. 89/649-31-19, 604-222-552

BUDYNEK mieszkalny sprzedam /wynajmę / zamienię na mieszkanie z dopłatą. Nidzica, 501-681-432

DO wynajmu mieszkanie Tuszewo, 518477932

LUBAWA Wynajmę lokal 20m2 w Lubawie, oddzielne wejście, C.O., WC, 727-245-658 lub 605-893-942.

MIESZKANIE do wynajęcia- dwupokojowe, umeblowane, centrum Nowego Miasta Lubawskiego tel.880-705-282 lub tel.698-618-396.

NML Sprzedam mieszkanie 41,7m2 w bloku, parter, ul.Grunwaldzka 20/3, Nowe Miasto Lubawskie, blisko centrum, 200.000zł do negocjacji, 503-586-473, 513-698-208.

NML Sprzedam mieszkanie 47m2, 3 pokoje, łazienka, kuchnia umeblowana, ul.Grunwaldzka, Nowe Miasto Lubawskie, 518-980-851.

NML W Biskupcu do wynajęcia mieszkanie ok. 30m2, 502-052-138.

POSZUKUJĘ garażu, wiaty lub innego pomieszczenia na zimowanie łodzi na przyczepie Długość ok. 8 metrów. Kontakt, 880-201-200

SPRZEDAM dom w Lidzbarku, ul.Stary Rynek 14, 512-279-098

SPRZEDAM mieszkanie na parterze o powierzchni 53,35m2 w Nowej Wsi Kętrzyńskiej tel.668005580

SPRZEDAM ziemię 2 ha, powiat etcki,tel. 667-367-220

WWW.DOMKIHOLEN- DERSKIE.EU, 503-103-703

AUTO-MOTO

CITROEN C3 1,2 2008r., 46500km, stan jak nowy, 36900zł, 668-291-831

KUPIĘ Nysę w całości lub na części albo inny pojazd z czasów PRL, 698-082-959.

SAMOCCHODY używane- skup, sprzedaż, komis, zamiana, al.1-go Maja 17, Giżycko, Czynne 10:00-18:00, 698-672-856, 694-176-237, czarek@pindur.pl; pindur.otomoto.pl

USŁUGI

FIRMA ogólnobudowlana- budowa domów, hal, garaży, kurników, tynki, posadzki, ogrodzenia, docieplenia, układanie kostki brukowej, kucie betonu tel.609-293-996.

NAPRAWA RTV. Giżycko, 605-128-115

SZYCIE kołder, 665-434-450

TŁUMACZ PRZYSIĘ- GŁY J.ANGIELSKIEGO tel.692-445-433.

TRANSPORT, przeprowadzki, 729-242-457

USŁUGI BUDOWLANE- budowa domów, budynków inwentarskich, docieplenia, ogrodzenia, pokrycia dachowe, układanie kostki brukowej tel.725-217-093

USŁUGI KOPARKO- ŁADOWARKĄ, nowa CASE oraz wywrotką MAN 4x4, HDS z chwytakiem tel.502-679-293.

USŁUGI TRANSPORTOWE- opał, piasek, gruz, beton oraz inne, wywrotka 3 stronna. Pomoc drogowa 24/7, przeprowadzki, tel.605-898-285.

UUSŁUGI DEKARSKO- BLACHARSKIE Piotr Zawacki tel.888-373-282.

WYCINKA samosiejek w zamian za pozyskany materiał. Trzebież lasów. Tel. 512-11-11-21

RÓŻNE

KUPIĘ ładowarkę typu kramer lub inną tego typu, 517-308-772

SPRZEDAM małą pasiekę pszczelarską, blisko Nidzicy, 691-660-960

HANDEL

PELLET iglasto-liściasty, a1, 6mm, transport do 50km od Giżycka GRATIS, 666203699, 723238753

KONSTAŁ PRODUCENT
GARAŻE blaszane | BRAMY garażowe
KOJCE dla psów | WIATY | KONTENERY
Najniższe CENY | Różne wymiary | Dogodne RATY | Transport cały KRAJ
www.konstal-garaze.pl 505-526-036
29-642-34-61 22-100-45-96 89-650-30-43 24-368-32-17
25-740-57-38 509-574-644 23-683-10-85 86-225-23-11

NAUKA

ANGIELSKI DLA DZIECI OD LAT 5- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433

ANGIELSKI DO MATURY- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433

ANGIELSKI, NIEMIECKI, FRANCUSKI DLA POCZĄTKUJĄCYCH, INNE POZIOMY- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433.

BOOST YOUR ENGLISH- PREP COURSES TO FCE & CAE- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433

ZWIERZĘTA

NML Sprzedam szczenięcia Beagle trikolorowe z rodowodem, zaszczepione, odrobaczone i zaczipowane, 502-662-849.

SPRZEDAM pawie i bażanty, młode i starsze, 518-477-932

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

BYCZKI, jałoszki-sprzedam, 600-850-092

KUPIĘ byczki, jałówki 100-500kg. 517-245-435

KUPIĘ cielaki mięsne 600-500-710

KURKI odchowane, 600-500-710

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-031-298

NML Sprzedam prosięta- Krzemieniewo, 669-657-230.

SPRZEDAM 4-letnią, wysokocielną krowę., 573-801-618

SPRZEDAM jałówki cielne, tel.797034360

maszyny rolnicze

KUPIĘ ciągnik, maszyny rolnicze, 699-258-994

NML Sprzedam kopaczkę ziemniaczaną dwurzędową, 511-770-001

NML Sprzedam wialnię do zboża Petkus, 661-083-014.

NML Sprzedam zgrabiarkę dwukaruzelową i jedno- karuzelową marki JF oraz kłacz dwuletnią zażrebioną, rozrzutnik obornika jednoosiowy niemiecki, 600-606-349

produkty rolne

KUPIĘ słomę, dużą ilość (2022,2023), 513-629-036

nowy KURIER
mlawski.pl

MALUCHY ŚWIECĄ PRZYKŁADEM NA DRODZE

Odbývają się spotkania profilaktyczne z najmłodszymi mieszkańcami Mławy i powiatu. Tym razem mundurowi odwiedzili uczniów Szkoły Podstawowej Nr 6 w Mławie oraz przedszkolaki w Strzegowie. Dzieci wzięły także udział w happeningu „Kierowco! Nie polujemy na zebrach.”

Bezpieczna droga do szkoły, to wyjątkowa i ważna akcja. Dzieci, podczas spotkań z policjantami uczą się zasad bezpieczeństwa na drodze, utrwalają bezpieczne zachowania. To także cieka-

wie spędzony czas, w którym dzieci mogą poznać policjantów, zobaczyć policyjne wyposażenie i radiowozy. Bezpieczeństwo dzieci jest dla policjantów najważniejszym zadaniem. Dzieci znają także numer alarmowy 112

i wiedzą, że w razie kłopotów, mogą wezwać pomoc.

Z maluchami spotkali się policjanci profilaktycy z mławskiej komendy oraz dzielnicowi z posterunku w Strzegowie. Najmłodszy mieszkańcy po raz kolejny udowodnili, że

są doskonałymi obserwatorami. Opowiedzieli policjantom, że dorośli często jeżdżą bez pasów, rozmawiają przez telefon w trakcie kierowania samochodem, używają telefonu przechodząc przez przejście, przechodzą przez

jedni tam, gdzie nie ma przejścia. Dlaczego dorośli tak robią? – pytają dzieci. No właśnie, dlaczego? Tato, mam, babciu, dziadku – świeć przykładem!

Dziękujemy za dzisiejsze spotkanie, cudowne uśmie-

chy i dziecięcą radość, która dodaje energii na cały dzień. Polecamy się na kolejne zajęcia, naukę zasad bezpieczeństwa w drodze do szkoły aczasem szybką lekcję wiązania bucików. Do zobaczenia.

asp.szt. Anna Pawłowska

TU WARTO BYĆ I MIŁO SPĘDZIĆ CZAS!

Kolejny aktywny wakacyjny tydzień w Mławie przed nami. Podpowiadamy naszym Czytelnikom oraz turystom co dzieje się w naszym powiecie w najbliższym czasie. Jak i gdzie można aktywnie i ciekawie spędzić czas.

Europejski Tydzień Mobilności w Mławie 16-22.09.2023

Mława włącza się do ogólnoeuropejskiej kampanii Europejski Tydzień Mobilności. Od 16 do 22 września będziemy promować zrównoważoną mobilność i zachęcać mieszkańców do zmiany zachowań komunikacyjnych. Przygotowaliśmy w związku z tym szereg niespodzianek!

Europejski Tydzień Mobilności (ETM) to sztan-dardowa kampania Komisji Europejskiej na rzecz podnoszenia świadomości na temat zrównoważonej mobilności w miastach. Promuje zmianę zachowań na rzecz aktywnej mobilności, transportu publicznego i innych czystych, inteligentnych rozwiązań transportowych. Temat tegorocznej edycji to „Oszczędzaj energię” – i do tego będziemy zachęcać!

W ramach mławskiej odsłony akcji przygotowaliśmy miłą niespodziankę dla wszystkich użytkowników Mławskiej Komunikacji Miejskiej oraz dwa wydarzenia atrakcyjnymi nagrodami do zdobycia: jedno w przestrzeni wirtualnej, a drugie – w plenerze. Będziemy także co jakiś czas zachęcać do korzystania z innych, bardziej ekologicznych niż samochód, środków transportu, odkrywając zalety pojazdów napędzanych siłą mięśni oraz transportu publicznego. Wszystkie nasze niespodzianki będziemy odkrywać stopniowo w artykułach na Mława.pl i profilu facebookowym Miasto Mława.

Mława 22.09.2023

Burmistrz Miasta Mława i Młodzieżowa Rada Miasta Mława organizują wspólną konferencję pod

nazwą „Działania młodych samorządowców szansą dla miasta Mława”, która odbędzie się 22 września 2023 r. (piątek) w godz. 10.30–14.00 w Auli im. komisarza Apoloniusza Strzeleckiego Państwowej Uczelni Zawodowej im. Ignacego Mościckiego, z udziałem prof. Jerzego Stępnia – sędziego Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku. Szczegółowe informacje – TUTAJ.

Mława 22-23.09.2023

Muzyczna końcówka września powoli staje się tradycją w Mławie. Po raz piąty organizujemy Victor Young Jazz Festival Mława – wydarzenie, za sprawą którego docieramy z ambitną ofertą kulturalną do mieszkańców Mławy i północnego Mazowsza. Przy tym dobrze się bawimy w przestrzeni miasta

i zachęcamy do muzykowania. Dwudniowy festiwal zaczynamy w piątek 22 września o godzinie 15:00 w Państwowej Szkole Muzycznej w Mławie.

Mława 08.10.2023

Zapraszamy do udziału w Mławskim Święcie Biegania, które odbędzie się w dniu 8 października br. w godz. 8.00 - 16.00. Wydarzenie odbędzie się na stadionie MOSiR w Mławie. Zapisy trwają. Pakiety startowe będą wydawane na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji

w Mławie, ul. Kopernika 38 w niedzielę 8 października 2023 r. w godzinach 08:00 – 11:00.

08:00 – Otwarcie Biura Zawodów na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Mławie;

08:00 – 11:30 – weryfikacja zawodników

10:00 – start biegu oraz marszu Nordic Walking na 5 km

11:45 – oficjalne otwarcie zawodów

12:00 – start „Mławskiego Święta Biegania 2023” Półmaraton oraz bieg na 10 km

15:00 – wyłonienie zwycięzców w klasyfikacji generalnej oraz w kategoriach wiekowych kobiet i mężczyzn;

15:15 – dekoracja zawodników biegu

15:30 – losowanie nagród

16:00 – zakończenie wydarzenia

Mława. Sport

Cały czas do wspólnego rekreacyjnego biegania (nie na wyścigi) w ramach spotkań z cyklu „Biegaj w Mławie” zachęca Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mławie. Treningi są organizowane w soboty o 9:00 na powietrzu lub w obiektach zamkniętych – o miejscu najbliższego spotkania organizatorzy poinformują na swojej stronie. Zajęcia są prowadzone pod okiem wykwalifikowanych trenerów.

opr. JK

Rada Ministrów przyjęła rozporządzenie w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2024 r. - od 1 stycznia płaca minimalna wzrośnie do 4242 zł, a minimalna stawka godzinowa wyniesie 27,70 zł. Od 1 lipca minimalna płaca wyniesie 4300 zł, a stawka godzinowa 28,10 zł - poinformował premier Mateusz Morawiecki.

— Gdy przejmowaliśmy stery rządów to płaca minimalna wynosiła 1750 zł — zauważył na czwartkowej konferencji „Rząd blisko ludzi” w Warszawie premier, podkreślając że warto zadać sobie pytanie: czy teraz żyje się lepiej niż osiem lat temu?

Jego zdaniem „od odpowiedzi na to pytanie będzie zależało, czy państwo „ma być wyrozumiałe wobec słabych tak, jak chcemy, żeby było, czy odwrotnie - państwo ma być silne wobec słabych, a słabe wobec wielkich tego świata, wobec silnych, którzy narzucają swoją wolę państwu polskiemu”.

— Dzisiaj postanawiamy o płacy minimalnej, która brutto będzie wynosiła 4242 zł już za parę miesięcy. A warto podkreślić, że płaca netto - dzięki naszej gigantycznej obniżce podatków z 18 na 12 proc. i kwota wolna do 30 tys. zł - minimalna płaca netto będzie zasadniczo ponad dwa razy większa niż w czasach Platformy Obywatelskiej — wskazał premier.

Oceniał, że jest to „rewolucja solidarnościowa”.

„To też jest fundamentalna różnica między naszym rządem a naszymi poprzednikami. Dla nas państwo musi być silne dla silnych, a wyrozumiałe dla słabszych, a nie na odwrót” podkreślił premier.

„To wybory, które zdecydowały o kolejnych pokoleniach, zdecydowały o życiu nie tylko na najbliższe 4, 8 lat, ale zdecydowały o życiu w czasie kolejnych dekad” — mówił Morawiecki.

„Będą determinowały naszą przyszłość, będą decydowały o tym, czy ta przyszłość będzie kształtowana w duchu solidarności, sprawiedliwości, praworządności, dostatku, który staramy się dla wszystkich jak owoce wzrostu dzielić, czy będzie to prawo dżungli, liberalne prawo pięści, które aż za dobrze wszyscy znamy sprzed 2015 roku. Wybór należy do państwa” — powiedział zwracając się do wyborców.

Premier mówił też o emeryturach stażowych, które mają przysługiwać po 38 latach okresów składkowych dla kobiet i 43 latach dla mężczyzn.

— Kolejny wielki punkt naszego programu społecznego - emerytury stażowe. To wielka przełomowa zmiana w szczególności dla tych wszystkich, którzy pracowali najciężiej i najdłużej — powiedział Morawiecki.

Stwierdził: „Wyobraźmy sobie miliony polskich rodzin, miliony naszych rodaków, którzy pracowali w pocie czoła często wstając przed świtem i utrudzeni pracowali tak przez 38 lat - kobiety albo 43 lata”.

Fot. Kancelaria Premiera/Tweet

PREMIER: MINIMALNE WYNAGRODZENIE OD STYCZNIA 2024 R. WZROŚNIE DO 4242 ZŁ

PREMIER MATEUSZ MORAWIECKI MÓWIŁ TEŻ O EMERYTURACH STAŻOWYCH, KTÓRE MAJĄ PRZYSŁUGIWAĆ PO 38 LATACH OKRESÓW SKŁADKOWYCH DLA KOBIECI I 43 LATACH DLA MĘŻCZYZN.

Jak dodał premier, budowali oni naszą ojczyznę często ciężką, fizyczną pracą. „Chylę czoła przed wszystkimi paniami, paniami, którzy tyle lat przepracowali i ze względów zdrowotnych, ze względu na możliwości fizyczne nie chcą, nie mogą już dłużej pracować” — powiedział.

Podkreślił, że rząd opiera politykę na naprawionych finansach publicznych. „Te emerytury to wielkie dziedzictwo „Solidarności”. Dziś powinniśmy zadać

sobie pytanie, czy to Polacy mają decydować o swoim losie, czy decydować będą gabinety berlińskie lub brukselskie” — stwierdził.

Minister rodziny i polityki społecznej Marlena Maląg podkreśliła, że „bezpieczeństwo polskich rodzin, bezpieczeństwo Polaków i bezpieczna przyszłość to nie są tylko słowa”. „To są konkretne działania, które już wprowadziliśmy przez ostatnie 8 lat” — wskazała minister. „My budujemy silną i nowoczesną Polskę, która ma w sercu Polaków

i silny fundament, jakim jest rodzina” — dodała.

Maląg podkreśliła, że w czwartek została podjęta ważna decyzja związana z rynkiem pracy i godnością Polaków. „Troszczymy się o to, aby wzrastało minimalne wynagrodzenie, ale także to przeciętne. My przede wszystkim nie chcemy, żeby Polska konkurowała tanią siłą roboczą z państwami Unii Europejskiej, ale wysoką technologią, nowoczesnością i to cały czas się dzieje” — zaznaczyła.

Jak zauważyła, rynek pracy jest dzisiaj wyjątkowo silny.

— JESTEŚMY TRZECIM PAŃSTWEM Z NAJNIŻSZYM BEZROBOCIEM W UNII EUROPEJSKIEJ. TUTAJ SĄ POTRZEBNE RĘCE DO PRACY I PRACA, KTÓRA DAJE POCZUCIE GODNOŚCI I STABILIZACJI KAŻDEGO Z NAS.

Dlatego te decyzje są odpowiedzialne, przemyślane podejmowane we właściwym momencie — stwierdziła minister.

Zgodnie z przepisami, jeżeli Rada Dialogu Społecznego w ustawowym terminie nie uzgodni wysokości minimalnego wynagrodzenia i stawki godzinowej, wówczas kwoty te w drodze rozporządzenia ustala do 15 września Rada Ministrów. Na posiedzeniu plenarnym RDS 10 lipca stronie społecznej nie udało się wypracować wspólnego stanowiska.

Zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów rozporządzeniem od 1 stycznia 2024 r. minimalne wynagrodzenie ma wynosić 4242 zł, a minimalna stawka godzinowa 27,70 zł; od 1 lipca 2023 r. minimalne wynagrodzenie za pracę ma wynieść 4300 zł, a minimalna stawka godzinowa 28,10 zł.

Rząd szacuje, że minimalne wynagrodzenie otrzymuje 3,6 mln osób. Od 1 lipca najniższa pensja wynosi 3600 zł, a stawka godzinowa 23,50 zł.

(PAP) Agata Zbieg, Iga Leszczyńska, Delfina Al Shehabi, Edyta Roś

PIE: INFLACJA KONTYNUUJE SPADEK, WE WRZEŚNIU WYNIESIE PONIŻEJ 9 PROC.

W piątek GUS opublikował dane o inflacji w sierpniu. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w ubiegłym miesiącu wzrosły o 10,1 proc w ujęciu rocznym, a w porównaniu z poprzednim miesiącem utrzymały się na tym samym poziomie.

Inflacja kontynuuje spadek. We wrześniu wyniesie ok. 9 proc. Kolejne miesiące będą jednak coraz trudniejsze — stwierdził ekonomista Polskiego Instytutu Ekonomicznego w komentarzu do piątkowych danych o inflacji.

W piątek GUS opublikował dane o inflacji w sierpniu. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w ubiegłym miesiącu wzrosły o 10,1 proc w ujęciu rocznym, a w

porównaniu z poprzednim miesiącem utrzymały się na tym samym poziomie. Jak ocenił ekonomista Polskiego Instytutu Ekonomicznego w komentarzu do danych GUS, spadek inflacji jest związany głównie ze słabszym wzrostem cen żywności. Zwrócił uwagę, że tempo wzrostu cen żywności spadło z 15,6 do 12,7 proc., co obniżyło CPI o 0,7 pkt. Jednocześnie inflacja

bazowa dalej przekracza 10 proc., a tempo wzrostu cen usług nie hamuje.

— We wrześniu inflacja wyniesie ok. 9 proc. Spadek związany będzie głów-

nie z działaniami rządu dot. cen energii. Inflacja bazowa powinna spaść poniżej 10 proc., choć prawdopodobnie kolejny raz zobaczymy wysoki wzrost cen w edukacji — ocenił Rybacki.

Dodał, że łączny wzrost cen w tej kategorii w ostatnich latach był niski na tle inflacji i że można się spodziewać nadrobienia tych zmian.

— Kolejne kwartały będą już zdecydowanie mniej

korzystne pod względem spadku inflacji. Ceny paliwa wzrosną wraz z wyższymi kosztami pozyskiwania ropy naftowej. Na początku 2024 r. inflację podwyższy też odmrożenie cen energii i wzrost stawek VAT na żywność. Długofalowo przeszkadzać będą też rosnące ceny żywności na rynkach światowych. Dlatego w przyszłym roku inflacja dalej pozostanie wysoka — wskazał ekonomista PIE. (PAP) Marek Siudaj

Czuja się niepotrzebni

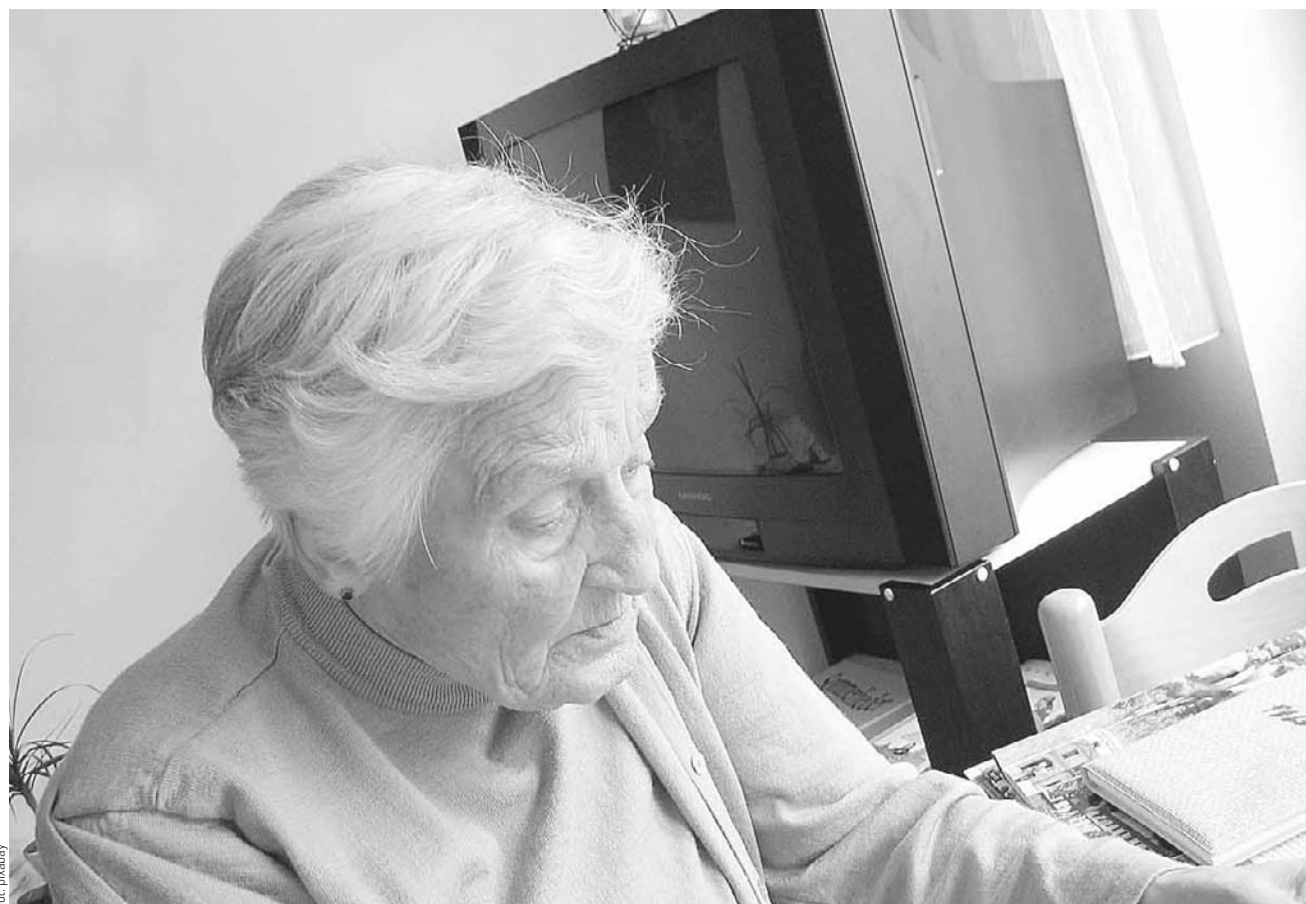
Bardzo mało mówi się o tym, jak bardzo osoby starsze zaangażowane są w pomoc swoim rodzinom. Jesień wieku powinna być dla nich czasem odpoczynku, wyciszenia i spokoju. Tymczasem bardzo często muszą odpowiadać na wołanie o pomoc swoich bliskich. Dzieci, które dużo pracują, nie są w stanie odpowiednio zająć się swoimi, przekazując w ten sposób pałeczkę swoim starszym rodzicom. Oni jednak sami potrzebują opieki, o którą proszą opiekunów. Seniorzy w większości nie są asertywni, ponadto proszeni o pomoc czują się potrzebni, pomimo że zdają sobie sprawę z tego, że nie będą w stanie w pełni sprostać zadaniu. Kiedy wiedzą, że ich dzieci prowadzą bardzo intensywny tryb życia, ich myśli skierowane są przede wszystkim na ich codzienność. Ciągły niepokój i strach sprawiają, że nie potrafią się wyciszyć i zrelaksować, a stres niszczy ich organizm.

Są samotni

Bywa jednak tak, że sytuacja jest zupełnie odwrotna. Rodzina nie angażuje się w życie osoby starszej. Zostaje ona całkowicie przez nią odizolowana, jest skazana sama na siebie, nie może liczyć na wsparcie i pomoc ze strony bliskich. Nie jest też w żaden sposób angażowana w ich codzienność. Kontakt utrzymywany jest jedynie dzięki zaangażowaniu i ciągłej inicjatywie osoby starszej. To Twój podopieczny zabiega o pielęgnowanie szczątkowej relacji. To powoduje z kolei, że senior nie czuje się potrzebny, uważa samego siebie za osobę bezużyteczną, niechcianą i wyizolowaną z życia rodzinnego. W pewnym momencie może nawet uznać, że jej rola w rodzinie już się zakończyła. Kontakt się urywa... Nierzadko taka sytuacja skutkuje depresją.

Przytłoczeni technologią

Trudno nadążyć nad zmieniającym się światem technologicznym, nie tylko osobom starszym, ale też dorosłym i dzieciom. Każdy z nas w pewnym momencie zaczyna czuć się nią przytłoczony,

ROZTERKI OSÓB STARSZYCH. JAK IM POMÓC?

Z WIEKIEM ZMIENIAJĄ SIĘ PROBLEMY DNIA CODZIENNEGO.
TO, CO KIEDYŚ CZŁOWIEK UWAŻAŁ ZA OGROMNY KŁOPOT, Z CZASEM
STAJE SIĘ TYLKO DROBNOSTKĄ W PORÓWNANIU Z NOWYMI DYLEMATAMI.
Z JAKIMI PROBLEMAMI ZMAGAJĄ SIĘ NASI SENIORZY?

pomimo że mamy świadomość, że ułatwia nam życie w wielu aspektach. Osoby starsze są świadkami tego rozwoju, jednak wychowane zostały w środowisku i czasach, kiedy zaawansowanej technologii nie było. Dokonywali opłat w specjalnych placówkach, jeździli autobusami, kupując bilet u kierowcy, a do bliskich dzwonili z budki telefonicznej. Nie jest więc zaskoczeniem, że starsze pokolenie nie nadąża nad zmianami technologicznymi, często nie potrafi się odnaleźć w świecie, które zostało przez technologię zdominowane. Nie łatwo jest im zmienić postrzeganie świata, będąc uprzedzonymi do elektroniki, Internetu i sztucznej inteligencji. Nie dostrzegają, że dzięki nim żyje im się dzisiaj łatwiej, a koncentrują się na

tym, z czym nie mogą sobie poradzić, np. obsługą smartfona czy też kasy samoobsługowej w sklepie. Są wykluczeni ze świata cyfrowego i tym samym w znaczącym stopniu ze świata ogólnie.

Stają się niesamodzielnymi...

Jednym z większych problemów, jakie dotyczą osoby starsze, jest stopniowa, a niekiedy nagła utrata samodzielności. Organizm przestaje już funkcjonować tak sprawnie jak wcześniej, trudniej zachodzą w nim różne zjawiska odpowiedzialne za sprawność fizyczną. Niekiedy skutkuje to tylko spowolnieniem ruchów, innym razem całkowitym unieruchomieniem. Osoba starsza, która nie może niektórych czynności wykonywać sama, nie zawsze może pogodzić się z faktem, że potrzebuje po-

PONAD 400
TYSIĘCY OSÓB
W WIEKU 80+
W POLSCE ZMAGA
SIĘ Z OSAMOT-
NIENIEM – JEST
TO WIĘCEJ,
NIŻ LICZBĄ
MIESZKAŃCÓW
DUŻYCH MIAST.

mocy. Współpraca z takim podopiecznym jest szczególnie trudna, ponieważ nie wykazuje on zaangażowania zarówno w relację ze swoich opiekunem, jak i we wspólne działanie. Próbuje być samodzielny, narażając samego siebie na niebezpieczeństwo. Odmawia jedzenia posiłków przygotowanych przez opiekuna i nie pozwala mu na pomoc przy porannej i wieczornej toalecie. Wynika to z braku pogodzenia się ze swoją aktualną sytuacją i akceptacji swojej ograniczonej samodzielności. Osoby starsze potrafią być bardzo zdeterminowane, udowadniając sobie i innym, że pomimo przeciwności losu są w stanie sami sobie poradzić.

Nieuleczalne choroby

Cukrzyca, Alzheimer, miażdżyca czy demencja

SAMOTNOŚĆ BYWA
NAJTRUDNIEJSZYM
DOŚWIADCZENIEM,
Z JAKIM ZMAGAJĄ
SIĘ OSOBY STARSZE.
WARTO ZADBAĆ
O ZAKTYWIZOWANIE
SENIORA I ZACHĘCIĆ
DO DZIAŁALNOŚCI
SPOŁECZNEJ

to choroby nieuleczalne, które leczy się jedynie objawowo. Postępują i tym samym coraz bardziej wpływają negatywnie na życie człowieka. Świadomy starszy człowiek doskonale rozumie, jakie są tego skutki. Zdarza się jednak, że przestaje on angażować się w życie społeczne, jest zupełnie pasywny, co jest następstwem nieustannego myślenia o zbliżającej się śmierci. Nie godzi się ze swoją chorobą, ale się poddaje.

Problemy osób starszych są bardzo trudne, szczególnie że przytłaczają ich samych na tyle bardzo, że nie chcą pomocy od drugiego człowieka. Opiekun w takiej sytuacji musi wykazać zrozumieniem i cierpliwością. Nie może jednak pozwolić, aby problem się pogłębiał. Czasami potrzebna jest pomoc psychologa.

Joanna Karzyńska

Jesteś osobą w starszym wieku, dużo czasu spędzasz samotnie w domu i nie masz z kim porozmawiać? Pod numerem: +42 200 60 50 seniorzy-wolontariusze przez sześć dni w tygodniu czekają na twój telefon. Dzwonić można w każdej sprawie i z każdej części kraju. Ogólnopolski telefon dla samotnych seniorów, którzy potrzebują rozmowy, uruchomiła DOZ Fundacja Dbam o Zdrowie. Telefon Wsparcia dla Seniora czynny jest od poniedziałku do soboty w godz. 16.00-20.00. Na rozmowę z osobami samotnymi czekają seniorzy-wolontariusze. W wybrane dni można też uzyskać bezpłatną poradę specjalisty – we wtorki na telefony od seniorów czeka dietetyk, a w środy – farmaceuta.

Z MIŁOŚCI DO LOKALNOŚCI!

nowy kurier
mławski.pl